

SPOLEČNÉ POKYNY EVROPSKÉ KOMISE

DG AGRI, EMPL, MARE A REGIO PRO KOMUNITNĚ VEDENÝ MÍSTNÍ ROZVOJ V EVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDECH

29. dubna 2013

Obsah

1	ÚVOD.....	4
2	CO JE KOMUNITNĚ VEDENÝ MÍSTNÍ ROZVOJ A PROČ HO POUŽÍVAT?	6
2.1	Jaké jsou výhody použití KVMR?	6
2.2	Proč používat Komunitně vedený místní rozvoj v různých typech oblastí?	8
2.2.1	Budování KVMR po dvou desetiletích komunitně vedeného místního rozvoje ve venkovských oblastech?.....	8
2.2.2	KVMR v rybářských a pobřežních oblastech.....	10
2.2.3	KVMR ve městech a městských oblastech	12
2.2.4	KVMR řeší nezaměstnanost a sociální začleňování	14
2.2.5	Uchopení příležitosti pro spolupráci.....	15
3	JAK ZAMĚŘIT KVMR NA TO, CO UMÍ NEJLÉPE, V DOHODÁCH O PARTNERSTVÍ?	16
3.1	Zavedení Společného strategického rámce a Dohod o partnerství	16
3.2	Co a proč? Identifikace problémů a cíle (otázky 1 a 2).....	17
3.3	Kde? Geografie efektivního místního rozvoje (otázka 3)	18
3.4	Který fond co dělá? (Otázka 4)	19
3.5	Jak pracovat společně? (Otázka 5)	19
4	JAK URČIT ÚČINNÉ STRATEGIE, SILNÁ PARTNERSTVÍ A KOHERENTNÍ OBLASTI? ZÁKLADNÍ STAVEBNÍ KAMENY PRO PROGRAMY	21
4.1	Úvod.....	21
4.2	Projektování vysoce kvalitní místní strategie pro dosažení výsledků.....	21
4.3	Mobilizace klíčových aktérů a budování partnerství.....	24
4.4	Výběr správného typu, velikosti a tvaru území	25
5	JAK SI VYBRAT MEZI MOŽNOSTMI IMPLEMENTACE? JEDEN FOND NEBO SPOLEČNÉ FINANCOVÁNÍ?.....	28
5.1	Úvod.....	28
5.2	Strategie místního rozvoje financované pouze jedním fondem.....	28
5.3	Strategie místního rozvoje financované z několika fondů.....	29
5.4	Koordinace mezi překrývajícími se územími MAS, v obou možnostech implementace	30
6	JAK NAVRHNOUT JEDNODUCHÉ A ROBUSTNÍ POSTUPY A ZLEPŠIT KOORDINACI?	31
6.1	Kdo co dělá v implementační struktuře?.....	31
6.2	Jak se vyhnout běžným problémům a zajistit účinnější používání KVMR?	33
6.3	Jak zajistit koordinaci mezi fondy?	35
6.3.1	Využití zprostředkujících subjektů.....	35
6.3.2	Využití společných struktur pro koordinaci KVMR mezi fondy	35

6.3.3	Možnost využití Hlavního fondu pro multi-fondové místní rozvojové strategie.....	36
6.3.4	Budování kapacit pro administraci	37
6.3.5	Společné budování kapacit	37
7	JAK SE PŘIPRAVIT NA SPUŠTĚNÍ KVMR? EFEKTIVNÍ PROCES VÝBĚRU	38
7.1	Úvod.....	38
7.2	Načasování a typ výběrového řízení.....	38
7.3	Vypracování výzev k předkládání návrhů a definování výběrových kritérií	39
7.3.1	Výzva k předkládání návrhů pro zkušené MAS.....	39
7.3.2	Výzva k vyjádření zájmu pro nové MAS.....	40
7.3.3	Zhodnocení výzev k předkládání návrhů	40
7.3.4	Výběrová komise	40
7.3.5	Fáze zpětné vazby a přidělení rozpočtu	41
7.4	Koordinace procesu výběru mezi fondy	41
8	CO MŮŽE BÝT PODPOŘENO Z KVMR? ZVÝŠENÍ PRUŽNOSTI, SNIŽOVÁNÍ RIZIKA	43
8.1	Různé typy podpory pro KVMR	43
8.2	Přípravná podpora.....	44
8.2.1	Zvláštní ustanovení v nařízení o EZFRV.....	45
8.3	Realizace místní rozvojové strategie	46
8.3.1	Co není způsobilé?.....	46
8.3.2	Projekty sledující naplňování cílů různých fondů	46
8.3.3	Kdo může být příjemci projektů?	47
8.4	Projekty spolupráce.....	47
8.4.1	Výběr projektů spolupráce v MAS.....	48
8.4.2	Výběr projektů spolupráce řídicími orgány	48
8.5	Provozní náklady a animace	49
8.5.1	Provozní náklady.....	49
8.5.2	Animace	50
9	JAK MONITOROVAT A VYHODNOCOVAT KVMR?.....	51
10	PŘÍLOHA 1 – VZTAH MEZI KVMR A TEMATICKÝMI CÍLI, INVESTIČNÍMI PRIORITYMI, SPOLEČNÉ PRIORITY A OBLASTI PŮSOBNOSTI	52
11	PŘÍLOHA 2 – KOFINANCOVÁNÍ A VOLBA VÝŠE INTENZITY VEŘEJNÉ PODPORY	53
12	PŘÍLOHA 3 – ZÁSADY ZVLÁŠTNÍ PODPORY FONDŮ PRO KVMR	54
13	PŘÍLOHA 4 – PŘÍKLADY VÝBĚROVÝCH KRITÉRIÍ PRO STRATEGIE MÍSTNÍHO ROZVOJE	56
14	PŘÍLOHA 5 – KVMR A EÚS	58
15	PŘÍLOHA 6 – BĚŽNĚ UŽÍVANÉ AKRONYMY A ZKRATKY V KVMR	59

1 ÚVOD

Komunitně vedený místní rozvoj (KVMR) je nástrojem pro zapojení občanů na místní úrovni pro nalezení odpovědí na sociální, environmentální a ekonomické výzvy, kterým dnes čelíme. KVMR je přístup, který vyžaduje čas a úsilí, ale relativně malé finanční investice, může mít podstatný vliv na životy lidí a vytváření nových myšlenek a společné zavádění těchto nápadů do praxe.

Komise očekává, že KVMR usnadní provádění integrovaných přístupů mezi dotčenými evropskými strukturálními a investičními fondy na místní úrovni v 11 tematických cílech navrhovaných Společnými ustanoveními nařízení 2014–20¹. Komise vybízí k používání KVMR, neboť umožňuje také místním komunitám, aby se ujaly cílů strategie Evropa 2020. V souladu s návrhem Komise na Společném strategickém rámci²: "Členské státy budou podporovat rozvoj místních a sub-regionální přístupů, zejména prostřednictvím Komunitně vedeného místního rozvoje [...]".

Hlavním účelem těchto pokynů vydaných čtyřmi generálními ředitelstvími Evropské komise (DG AGRI, EMPL, MARE a REGIO)³ je pomoci orgánům v členských státech, aby vytvořily podmínky pro efektivní využívání Komunitně vedeného místního rozvoje v jejich Dohodách o partnerství a navrhnout ho ve svých programech.

Pokyny objasňují, co jsou hlavní principy KVMR navržené ve společném ustanovení nařízení, a proč ho členské státy mohou využít pro splnění specifických cílů fondů EU v různých oblastech. Po objasnění výsledků, které lze očekávat od KVMR, následující kapitoly ukazují řídicím orgánům prostřednictvím řady kroků, které jim pomohou rozhodnout, jak programovat KVMR co nejjednodušším a nejúčinnějším způsobem v Dohodách o partnerství v různých programech a podrobnější vnitrostátní opatření pro aplikaci. Stručně řečeno, řídicí orgány musí dodržovat řadu souvisejících kroků:

- Musí mít řadu strategických rozhodnutí o tom, jak se bude používat KVMR ve všech čtyřech fondech v partnerských dohodách. Jelikož patří mezi hlavní výzvy, musí být ošetřeny hlavní cíle a priority, typy území, přibližný rozpočet pro každý fond, navrhované metody koordinace a využití (nebo nevyužití) společného financování, role MAS v poskytování a použití přípravné podpory. Kapitola 3 této příručky vysvětluje tyto otázky.
- Tato strategická rozhodnutí závisí z části na podrobnějších rozhodnutích, která mají být přijata v každém programu. Mezi tyto zásady patří identifikace oblastí, postup pro výběr, schvalování a financování opatření a orientační rozpočet aplikací. Hlavní zásady, které by měly být dodržovány v KVMR, jsou popsány v kapitole 4, možnosti provádění v kapitole 5, postupy pro financování v kapitole 6, a proces výběru v kapitole 7. Konečně, kapitola 8 se zabývá různými typy podpory pro KVMR a kapitola 9 některými informacemi o sledování a hodnocení.

Hlavní zásady pro KVMR jsou stanoveny v článku 28 až 31 návrhu Komise pro Společná ustanovení nařízení. Tam jsou komplementárně definována specifická pravidla pro EAFRD (LEADER) a EMFF v příslušných návrzích předpisů⁴. Část 2 Společných ustanovení nařízení a zvláštní pravidla pro

¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví společná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický Rámec a kterým se stanoví obecná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, KOM (2011) 615 v konečném znění, ve znění návrh KOM (2012) 496 v konečném znění.

² COM(2012)496, Annex 1, point 3.3.2.

³ Tento dokument byl vypracován s podporou KVMR odborníků: Paul Soto a Peter Ramsden

⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro

ERDF⁵ a ESF také definuje některé důležité požadavky, které se budou vztahovat vždy, když je KVMR financována z těchto finančních prostředků. Ty jsou silně ovlivněny "Sedmi zásadami LEADER⁶", jakož i zkušenostmi z jiných programů, jako URBAN a URBACT, EQUAL a osy 4 Evropského rybářského fondu.

Tento návod je nezávazné povahy a doplňuje návrhy souvisejícími právními akty. Tento dokument byl vypracován na základě návrhů předpisů přijatých Evropskou komisí v říjnu a prosinci 2011 a Politické dohody Rady o částečném obecném přístupu z října 2012⁷. dialogu mezi předsednictvím Rady a Evropským parlamentem věnujícím se opatřením NSU týkajících se územního rozvoje. To nepředjímá ani finální povahu dokumentu, který bude schválený Radou a Evropským parlamentem, ani konečný obsah žádného z pověřených nebo prováděcích aktů, které mohou být připraveny Komisí. Finalizovaná verze pokynů bude zveřejněna po přijetí souvisejících právních aktů.

Je třeba poznamenat, že výklad práva EU je vždy v konečném důsledku v kompetenci Evropského soudního dvora.

rozvoj venkova (EAFRD) KOM (2011) 627 v konečném znění / 2, Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském námořní a rybářský fond (KOM (2011) 804 v konečném znění).

⁵ Plánované pro ERDF.

⁶ V současné nařízení o EZFRV (1698/2005, článek 61) LEADER musí obsahovat alespoň tyto prvky:

- (a) podle jednotlivých oblastí, místní rozvojové strategie, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území;
- (b) místní partnerství veřejného a soukromého (dále jen místní akční skupiny);
- (c) přístup zdola nahoru s rozhodovacími pravomocemi pro místní akční skupiny týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje;
- (d) víceodvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství;
- (e) uplatňování inovačních přístupů;
- (f) provádění projektů spolupráce;
- (g) vytváření sítí místních partnerství.

2 CO JE KOMUNITNĚ VEDENÝ MÍSTNÍ ROZVOJ A PROČ HO POUŽÍVAT?

- *Jaké jsou výhody použití KVMR?*
- *Proč používat KVMR v různých oblastech?*

- Venkovské oblasti
- Rybolovné a pobřežní oblasti
- Města a městské oblasti
- Řešení nezaměstnanosti a podpora sociální soudržnosti

2.1 Jaké jsou výhody použití KVMR?

Komunitně vedený místní rozvoj je metoda pro zapojení partnerů na místní úrovni, včetně občanské společnosti a místních ekonomických subjektů při vytváření a provádění místních integrovaných strategií, které pomáhají jejich oblastem vytvořit přechod k udržitelnější budoucnosti. To, že může být obzvláště účinným nástrojem, zejména v době krize, ukazuje, že místní společenství mohou učinit konkrétní kroky vedoucí k takovým formám hospodářského rozvoje, které jsou chytřejší, udržitelnější a lépe začlenitelné v souladu se Strategií Evropa 2020⁸.

Základním důvodem pro používání KVMR je, že tyto zásady přinášejí lepší výsledky než ty dosažené v tradičních, centralizovaných přístupech shora dolů. Nicméně komunitně vedený místní rozvoj nelze považovat za konkurenci nebo protiklad top-down přístupů vnitrostátních, regionálních orgánů nebo místních orgánů, ale spíše jako nástroj interakce s nimi, za účelem dosažení lepších celkových výsledků. Tabulka 1 (viz níže) shrnuje hlavní výhody a přidanou hodnotu pomoci komunitně vedeného místního rozvoje ve vztahu k jeho hlavním zásadám:

Box 1: Co je KVMR?

Komunitně vedený místní rozvoj musí být:

- zaměřen na konkrétní subregionální oblasti;
- vedený komunitně, tedy místními akčními skupinami, jež musí být složeny ze zástupců veřejných a soukromých místních sociálně-ekonomických zájmů, kde na rozhodovací úrovni, nesmí mít orgány veřejné správy definované v souladu s vnitrostátními pravidly, ani žádné jiné zájmové skupiny více než 49 % hlasovacích práv;
- Prováděny prostřednictvím integrovaných a multi-sektorových oblastí založených na místních rozvojových strategiích zohledňujících dlouhodobé účinky;
- navržen s ohledem na místní potřeby a potenciál, a zahrnuje inovativní a sociálně-kulturní funkce v místním kontextu, vytváření sítí a tam, kde je to vhodné, územní spolupráce.

(Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 28.2 sledující dohodu dosaženou v dialogu)

⁸ Také viz informační přehled o Komunitně vedený místní rozvoj:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm

Tabulka 1: Schematické znázornění principů KVMR

Sub-regionální oblasti. Místní územní přístup (článek 28.2a)	Finanční prostředky jsou soustředěny na oblasti, které je potřebují, a mohou je používat nejvíce. Řešení jsou přizpůsobena k pružnému plnění rozmanitých potřeb a příležitostí – ve správný čas a na správném místě.
Komunitou vedené partnerství. Participativní a partnerské přístupy (článek 28.2b)	Společná odpovědnost a vlastnictví. Žádná zájmová skupina, ať už veřejná nebo soukromá, nedominuje. Partnerství mobilizuje znalosti, energii a zdroje místních aktérů.
Integrovaná multi-sektorové místní strategie (článek 28.2c)	Akce se vzájemně posilují a staví na silných stránkách v oblasti. Vazby jsou navazovány vodorovně s dalšími místními aktéry a vertikálně s jinými úrovněmi. Ty mohou mít různé priority a vstupní body.
Inovace (článek 28.2d)	V místním kontextu, metoda generuje nové způsoby myšlení a konání – nové trhy, nové produkty, služby, způsoby práce a sociální inovace.
Síťování a spolupráce (také článek 28.2d)	Místní oblasti a komunity se od sebe navzájem učí a nacházejí spojence pro posílení svého postavení v globální ekonomice.

Mezi hlavní výhody metody zdola nahoru patří následující:

- Místní aktéři mají lepší znalosti místních problémů, které je třeba řešit, a mají k dispozici zdroje a možnosti.
- Proto jsou schopni mobilizovat místní zdroje v rámci procesu rozvoje tak, jak by se to nestalo s top-down přístupy.
- To dává místním aktérům větší smysl pro vlastnictví a závazky k projektům, které jim umožňují, aby využily to nejlepší z místních výhod/předností.
- Nicméně, komunitně orientovaný přístup může být efektivní pouze tehdy, pokud se vyvíjí důvěra mezi zúčastněnými stranami a je podporován stálými místními strukturami s potřebnými zkušenostmi a znalostmi.

Na základě výše uvedených skutečností, při výběru místních akčních skupin s jejich příslušnými strategiemi, musí být největší důraz kladen na kvalitní partnerství.

Jedním z hlavních poučení z minulých zkušeností je, že nedostatečným používáním KVMR, se ztrácí výhody uvedené výše, které když jsou přítomny, lze očekávat, že přinesou konkrétní výsledky. Současně, delegace určitých funkcí na místním partnerství zahrnuje také určité náklady a rizika. Zpráva Účetního dvora⁹ o LEADER tvrdí, že řízení a dotační systém musí být uspořádán tak, aby posiloval přidanou hodnotu přístupu zdola nahoru, a současně udržel náklady a rizika na přijatelné úrovni. Tento návod je určen jako pomoc řídicím orgánům, aby spolu s komunitně vedeným místním rozvojem dosáhly vysoké úrovně na všech třech úrovních.

2.2 Proč používat Komunitně vedený místní rozvoj v různých typech oblastí?

Komunitně vedený místní rozvoj může být použit čtyřmi evropskými strukturálními a investičními fondy k řešení velmi širokého spektra problémů v různých typech oblastí:

2.2.1 Budování KVMR po dvou desetiletích komunitně vedeného místního rozvoje ve venkovských oblastech?

Komise má dlouhý a působivý rekord v provádění komunitně vedeného místního rozvoje v oblasti rozvoje venkova. Byla financována již čtyři kola LEADERu, protože realizace začala v roce 1991 jako malá iniciativa v rozsahu Společné iniciativy s 217 partnerstvími. Od té doby se počet partnerství znásobil více než desetkrát, až k 2 321 v současném období, s celkovým rozpočtem 5,500 milionů EUR v EU, nebo 6 % z EZFRV. Tyto finanční prostředky uvolnily dalších 3,072 milionů EUR v národních veřejných zdrojích, z nichž každé partnerství dává průměrný veřejný rozpočet kolem 3,8 milionu EUR na celé období.

Tyto veřejné zdroje napomohou k významnému nárůstu soukromých investic. Tyto prostředky jsou použity na podporu tisíců, většinou malých projektů, vedoucích ke zhodnocení místních potravinářských výrobků, diverzifikaci, zlepšení venkovských služeb, zlepšování životního prostředí, infrastruktury v malém měřítku, obnově vesnic a školením. Tyto malé projekty přispívají k sub-regionálním tematickým iniciativám např. v oblastech venkovské turistiky nebo udělování regionálních značek a uvádění na trh místních produktů, které jsou schopny přispět k hospodářskému rozvoji a posílení sociálních sítí v dané oblasti.

V minulých hodnoceních LEADERu¹⁰ se prokázalo významné zlepšení služeb na venkově a kvality života, diverzifikace, životního prostředí, začlenění skupin, jako jsou ženy a mladí lidé, zlepšení

⁹ Provádění přístupu Leader pro rozvoj venkova. Zvláštní zpráva č. 5. Evropský účetní dvůr, Evropská unie, 2010
<http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/7912812.PDF>

¹⁰ Ex-post hodnocení LEADER I Iniciativy Společenství: http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader1/index_en.htm Ex-post hodnocení iniciativy Společenství LEADER II: http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/leader2/index_en.htm Ex-post hodnocení programu LEADER +: <http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/leaderplus-expost/>

správy věcí veřejných a budování kapacit.

Byl vytvořen a udržován značný počet pracovních míst v rámci programu LEADER+ (2007–13), i když to nebylo hlavním cílem některých místních akčních skupin, které se často zaměřily na širší cíle, jako je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, zvýšení přidané hodnoty místních produktů a nové informační technologie. Například, v programech, kde MAS měly smíšené cíle, jako ve Valencii (Španělsko), 8 MAS investovalo € 41,2 milionů EUR z veřejných prostředků v rámci jejich místních strategií na vytvoření 1012 pracovních míst. Nicméně, pro LEADER+ program v zemích se silným ekonomickým zaměřením, jako Severní Irsko, byl poměr veřejných investic na pracovní místo velmi příznivý¹¹. Zde, 11 MAS vytvořilo 1445 pracovních míst na plný úvazek s veřejnými investicemi € 21 milionů EUR – čili asi € 14,500 na pracovní místo¹².

Návrhy na období 2014–2020 nabízejí venkovským oblastem možnost prohlubování a rozšiřování KVMR ve venkovských oblastech:

- Pokud jde o prohloubení (nebo posílení) přístupu, Nařízení o Společných ustanoveních i Nařízení o EZFRV obsahují řadu návrhů na zvýšení místních kapacit (zahrnující náklady na přípravné fáze, startovací balíček pro LEADER), vyšší míru spolufinancování, opatření ke zlepšení kvality místních rozvojových strategií, větší flexibilitu v pravidlech ohledně způsobilosti výdajů a zvýšenou administrativní autonomii pro MAS. Cílem je zvýšit kapacitu partnerství, jednat jako inkubátory pro nové myšlenky a motor změn ve venkovských oblastech.
- Pokud jde o rozšiřování či prohlubování přístupu víme, že LEADER již zahrnuje vysoký podíl venkovských oblastí. Nicméně, dělení na město a venkov by mohlo vést k odříznutí venkova od jeho přirozeného spojení s městy – cestováním do města za prací a do servisních středisek. Z toho vyplývá, že existují velké příležitosti pro nové formy spolupráce a partnerství mezi venkovskými a městskými oblastmi.
- Stávající flexibilita LEADERu již umožňuje partnerství pro financování projektů, jako je podpora pro malé a střední podniky a drobnou infrastrukturu, které by mohly být podpořeny z EFRR nebo odborné přípravy, která by mohla být podpořena z Evropského sociálního fondu. V některých zemích, například ve Španělsku, se odhadem utratilo z ERDF již tolik peněz ve venkovských oblastech, jako v městských oblastech, ale většina z toho je řízena na národní nebo regionální úrovni¹³. Tam jsou velké příležitosti pro zlepšení spolupráce prostřednictvím lepší místní koordinace obou fondů ze strany místních partnerství (např. tím, že zahrnuje MAS při rozhodování o některých výrobních a infrastrukturních projektech financovaných z ERDF). Podobně, LEADER skupiny mají tendenci zaměřit se spíše na aktivní lidi ve znevýhodněných oblastech. Díky spolupráci s ESF by mohly rozšířit svůj dosah na některé z nejvíce znevýhodněných skupin osob, nejvíce vzdálených od trhu práce.

¹¹ Závěrečná zpráva Iniciativy Společenství Leader +. Valencia. Příloha 2

¹² Závěrečná zpráva Ukončení. Leader + Severního Irsko.

¹³ Viz Ex-post hodnocení programů politiky soudržnosti 2000-2006 spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj. Pracovní balíček 9: Rozvoj venkova. Podle Metis / OIR pro ES GR REGIO, červenec 2008.

Box A: Menter Môn – Správa vícefondového financování a budování vlastnictví komunity

Menter MON je místní rozvojovou společností, založenou na ostrově Anglesey (Ynys MON ve velštině), který leží jen kousek od severozápadního pobřeží pevniny Walesu. Počet obyvatel ostrova je asi 69.000 na ploše asi 711 km². Ostrov má typickou strukturu osídlení s malými tržními městy, pobřežními vesnicemi, tradičním vnitrozemím a příměstskými vesnicemi. Zemědělství, cestovní ruch a malý počet velkých výrobních podniků jsou hlavními zaměstnavateli na ostrově.

Bývalá LEADER II MAS Menter MON byla založena v roce 1995 s cílem implementovat programy rozvoje venkova EU. Je to společnost terciálního sektoru s představenstvem složeným ze soukromého, občanského a veřejného sektoru. Ve skutečnosti jen asi 20% z členů správní rady pochází z veřejného sektoru.

Hlavním cílem Menter Mon je "vytvořit zdola nahoru regenerační podnikání pro Anglesey" a za účelem dosažení tohoto cíle společnost přijala integrovaný přístup k území. Menter Mon uznává význam zachování, využití a budování unikátních a cenných zdrojů ostrova – sociálních, kulturních, ekonomických a environmentálních. Tyto přednosti jsou rozmanité od velštiny a červené veverky po ohromující pobřeží a místní schopné mladé lidi.

V návaznosti na budování kořenů LEADER II a metody komunitně vedeného místního rozvoje a jeho principů se společnost velmi výrazně rozrostla. Od svých počátků v malém partnerství v rámci prvního roku se subjekt a jeho tým rychle rozrostl od koordinátora a osobního asistenta na zaměstnavatele více než 50 lidí v současnosti. Nezisková sesterská společnost Annog Cyf se stala poskytovatelem poradenství v ekonomických aktivitách venkova. S jediným cílem - podpořit udržitelný hospodářský růst spíše než zisk - zpracovává projekty soukromým, dobrovolným a veřejným organizacím napříč severním Walesem.

Během svých 17 roků existence, Menter Mon zajistil více než € 50 milionů dotací ze zdrojů, jako EZFRV, LEADER, ERDF, EFF, ESF velšské vlády a různých velšských orgánů. Tato investice vytvořila přes 500 pracovních míst na ostrově, stimulovala vznik 90 nových podnikatelských subjektů, 30 nových potravinářských podnikatelských subjektů a více než 100 nových potravinářských výrobků, podporovala diverzifikaci 35 zemědělských subjektů a zajistila udržitelné zhodnocení obecního majetku.

Menter Mon zůstává blízko svých LEADERovských kořenů a nadále funguje jako LEADERovská MAS, i když program LEADER teď představuje poměrně malou část jeho grantových příjmů. Nedávno se zapojil do rybářské místní akční skupiny spolu se svou sousední LEADERovskou MAS v Gwynedd.

Zdroj: <http://www.mentermon.com/menter-mon.htm>

2.2.2 KVMR v rybářských a pobřežních oblastech

Komunitně vedený místní rozvoj v odvětví rybolovu a pobřežních oblastech je menší s mnohem kratší historií než ve venkovských oblastech. V 21 zemích EU je nyní 303 rybolovných místních akčních skupin. Fond investuje kolem 567 milionů EUR do místního rozvoje, což představuje přibližně 13 % celkového rozpočtu. To doplňuje dalších 239 milionů národního financování a dává každé skupině v průměru přibližně 3 miliony na veřejné financování. Avšak tento údaj je enormně rozdílný – jedná se o 200 000 EUR až 17 milionů EUR pro některé skupiny pro celé období.

Většina skupin fungovala jen 1–2 roky, stále tedy není možné plně odhadnout výsledky soukromých

investic nebo počet vytvořených pracovních míst. Program však vedl už k asi 3000 převážně malým projektům zaměřeným na přidanou hodnotu pro produkty rybolovu, diverzifikaci, ekologický a sociální pokrok a zlepšení vztahů mezi rybáři a dalšími místními aktéry. Podrobnější studie o výsledcích budou provedeny v roce 2013. Přes svou krátkou historii nabízí osa 4 celou řadu ponaučení pro budoucnost KVMR:

- Osa 4 je více sektorově a cíleně zaměřená než samotný LEADER, jejím hlavním cílem je budovat více udržitelnou budoucnost pro rybářské komunity:
 - to by mohlo inspirovat k podobným budoucím zásahům ze strany EFRR nebo ESF, které by také mohly mít více tematických, odvětvových nebo cíleně zaměřených priorit.
- Osa 4 a její strategie jsou integrovány v tom smyslu, že se snaží zlepšit vertikální vazby mezi rybáři a dalšími aktéry dodavatelského řetězce a horizontální vazby mezi rybařením a dalšími odvětvími, jako je cestovní ruch a ekologické služby:
 - to ovlivňuje geografii osy 4 a její intervence, které sledují rozdělení rybolovných činností podél pobřeží, ústí řek, řek, jezer, velkých přístavů a izolovaných rybářských osad.
- Přibližně dvě třetiny partnerství financovaných z osy 4 spolupracovalo nějakým způsobem s LEADERovskými místními akčními skupinami. Tato spolupráce může mít mnoho podob, mohou to být partnerství nebo jsou součástí téže organizace; byly vyvinuty různé metody pro koordinaci strategie a výběru projektů:
 - to poskytuje řadu zkušeností, které by mohly být použity pro koordinaci multi-fondových praktik pro nové období
- Osa 4 může být ponaučením, jaké druhy problémů mohou pravděpodobně vyvstat a poukazuje na nutnost podpory při budování komunitně vedeného místního rozvoje národními, regionálními a místními aktéry, kteří s touto metodou nemají zkušenosti
 - je zde prostor pro společná školení a budování kapacit pro aktéry spojené se všemi čtyřmi uvažovanými fondy EU v budoucím období.

V budoucnu by Komise ráda viděla rozšíření osy 4. Předpokládají se dva typy strategií: užší strategie, které se zaměřují spíše na vazby v rámci místních řetězců rybářských dodávek, a širší strategie zabývající se diverzifikací, rozvojem místních komponent růstu a námořní a pobřežní správy.

Oba typy strategie nabízejí možnost spolupráce s ostatními třemi fondy:

- EZFRV by mohl být použit pro více izolované rybářské komunity ve venkovských oblastech,
- ERDF může podporovat infrastrukturu a produktivní investice,
- ESF by mohl být použit ke zlepšení vzdělávacího procesu, podpoře vzniku pracovních příležitostí a sociálnímu začlenění znevýhodněných skupin, jako jsou migranti, etnické menšiny a marginalizované komunity.

Box B: FLAG na ústí řeky Ebro, Cataluna, Španělsko - Příklad řízení místního rozvoje prostřednictvím několika fondů

Území pokryté FLAG využívá příležitosti spojené s bohatými přírodními zdroji delty Ebra, a přesto čelí problémům o přežití tradičních odvětví, jako je rybolov, akvakultura a zemědělství. Více než jedna třetina ze 75 000 obyvatel je v současné době nezaměstnaná.

Vytvoření partnerství v roce 2009 bylo významným průlomem. Nejdříve se spojilo 6 místních rybářských organizací (confraries de pescadors), rybí farmy, obce, přírodní park Delta de l'Ebre, nevládní organizace a soukromý sektor. Ve správní radě FLAG jsou rybolovné organizace a veřejný sektor zastoupeny stejným podílem hlasů jako soukromý sektor.

Z veřejných zdrojů ve výši přibližně € 3 mil, partnerství vytyčilo za cíl propojení udržitelného rybolovu s růstem turistiky prostřednictvím důrazu na vyvážený vztah mezi ochranou a zachováním životního prostředí a kvalitou svých produktů.

Za dva roky provozu bylo financováno 30 malých a středních projektů, včetně propagačních a vzdělávacích aktivit o místním rybářství pro školy a širší veřejnost, projekty na zvýšení prodeje v místních restauracích a turistických zařízeních, ekoturistické aktivity v tradičních provozech coby nový zdroj příjmů pro majitele rybích farem, diverzifikace do doplňkových činností, jako je výroba mořské soli a ledu s řadou podpůrných opatření ke zlepšení životního prostředí. Manažer partnerství hraje důležitou roli při zajišťování toho, že investice splňují sociální a environmentální cíle stanovené ve strategii.

Veřejné prostředky, které dosud obdrželi, vygenerovaly dalších 30 % soukromých investic pro cílené místní produkty rybolovu a vedly k růstu cen rybářských produktů. Jejich hlavním cílem nebylo samo o sobě vytvořit pracovní místa samo o sobě, to by bylo jednodušší prostřednictvím podpory nekontrolovaného rozvoje cestovního ruchu. Nicméně do konce období se odhaduje vytvoření nebo udržení asi 60 pracovních míst pro místní lidi.

Zdroj: <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/flagsheet/flag-factsheet-spain-litoral-costa-del-ebro>

2.2.3 KVMR ve městech a městských oblastech

V minulosti, jak EFRR, tak ESF podpořily významné, ale samostatné iniciativy s mnoha podobnými rysy jako má KVMR. Nový strategický referenční rámec zahrnuje možnost čerpat z těchto fondů a otevírá velkou příležitost pro užší spolupráci na místní úrovni v rámci měst.

V letech 1994 a 2006, politika soudržnosti podpořila dvě kola iniciativy Společenství URBAN, které se zaměřily zejména na zanedbané městské části s průměrnou populací 28 000 lidí. Podle ex-post hodnocení URBAN II bylo klíčovým faktorem úspěšných projektů místní vlastnictví. Tyto projekty byly vybrány v souladu s místním vnímáním potřeb, závazkem odpovědnosti a v partnerství s místními. Ale větší hráči měli důležitou roli při poskytování odborných znalostí a administrativních kapacit.

EFRR rovněž spolufinancuje nadnárodní vzdělávání a vytváření sítí programu URBACT. Od roku 2007 se na URBACT II podílí kolem 500 měst a přibližně 60 tematických výměn a školících sítí. Každé město, které se účastní na programu URBACT II, zřídilo širokou místní podpůrnou skupinu, která rozvíjí místní akční plán. Ačkoli URBACT není v místní podpůrné skupině určen k provádění místního akčního plánu a není automaticky financovaný, mohl by být základem pro partnerství a

strategie KVMR.

V návaznosti na zkušenosti z iniciativ Společenství URBAN a URBACT, může mít KVMR řadu specifických forem v městských partnerstvích a strategiích, včetně:

- Malé čtvrti. Ty by mohly zahrnovat zanedbané části, průmyslové oblasti, brownfields, předměstí, atd.
- Menší města, tržová města a jejich okolní venkovské oblasti.
- Tematické přístupy zabývající se zejména městskými výzvami, jako je nezaměstnanost a trh práce, sociální vyloučení, městská mobilita, nebo místní plány pro energetickou účinnost.
- Zaměření na cílové skupiny, např. mladé lidi, Romy, ženy nebo přistěhovalce.

Ve všech těchto oblastech je velký prostor pro koordinaci tvrdých investic podporovaných především EFRR s měkkými opatřeními podporovanými především z ESF. V souladu s výsledky dialogu mezi předsednictvím Rady EU a Evropským parlamentem týkajícího se návrhu nařízení o EFRR musí jít nejméně 5% alokace EFRR každého členského státu na integrovaná opatření pro udržitelný a integrovaný rozvoj měst. Investice spadající do této obálky se s největší pravděpodobností podaří realizovat s integrovanými územními investičními (ITI) nástroji, specifického operačního programu nebo specializované městské osy v rámci operačních programů. Nicméně, prostor pro použití KVMR ve městech a městských oblastech je důležitý. Například, mohou členské státy zvážit možnost podpory začlenění KVMR jako jedné ze složek v městských strategiích a ITI¹⁴.

Box C: Berlín, desetiletí investic z EFRR v oblasti sociální soudržnosti

Berlín provozuje rozsáhlý program Sociálně integrované město. V letech 1999 a 2009 město využilo 83,5 € milionů z EFRR, 35,1 milionu z federálního programu a 83,5 milionu z rozpočtu města Berlín.

Případ Berlína představuje výjimečný příklad dobré praxe v tom smyslu, že naplnil a rozšířil původní myšlenku programu. Začali s 15 oblastmi a teď mají 34. Ale během období některé oblasti program opustily, protože se jejich podmínky, měřené pomocí ukazatelů, zlepšily. Oblasti jsou klasifikovány jako preventivní (pro ty ohrožené), nebo oblasti pro střední až rozsáhlé intervence.

34 čtvrtí je v současné době zahrnuto do programu na základě koše socioekonomických ukazatelů. Oblasti se liší svou velikostí, největší je Marzahn NW, periferní oblast postavená jako sídliště s počtem obyvatel kolem 22.000 lidí. V rámci celého Berlína těchto 34 oblastí zahrnuje populaci 391 968 ve srovnání s 3,5 miliony obyvatel v Berlíně celkem.

Projektová kancelář se nachází v každé oblasti. Většinou se jedná o management ze soukromého sektoru vysoutěžený prostřednictvím otevřeného výběrového řízení. Místní manažerský tým pracuje ve spolupráci se sousedními tak, aby vytvořil strategii a akční plán pro danou oblast. Inovačním prvkem Berlínského modelu je použití participativních přístupů rozpočtování pro projektové záměry. Ty jsou pak voleny v rámci některého z pěti druhů fondů, z nichž každý pokrývá různé typy a velikosti investic a plánů na přímé zapojení obyvatel. Manažerské týmy jednotlivých čtvrtí poskytují platformu pro vytváření sítí a interakcí určitého počtu skupin a subjektů, aby prodiskutovaly a identifikovaly místní potřeby, hodnoty a reakce. Jedním z výstupů programu je zapojení občanů prostřednictvím spolupráce a spolupráce na projektech.

Zdroj: AEIDL 2013 EU Urban zpráva o případových studiích pro EK-GŘ REGIO

¹⁴ Viz. Návod Evropské komise na ITI: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/experts_documents_en.cfm. 13/62

2.2.4 *KVMR řeší nezaměstnanost a sociální začleňování*

Ve srovnání s EFRR, Evropský sociální fond je zaměřen spíše na obyvatelstvo než místě založené politiky, nicméně ESF má také dlouhou tradici v podpoře místních rozvojových iniciativ. Například lze odhadnout, že asi polovina z přibližně 3300 partnerství financovaných z ESF 2000–6 prostřednictvím Iniciativy společenství EQUAL byly na místní úrovni (i když mnoho z nich nesplňovalo všechny podmínky KVMR). I v současném období je zde několik příkladů (např. Stärken vor Ort v Německu), ale ty nejsou tak viditelné jako projekty v jiných fondech.

Článek 12 návrhu nařízení umožňuje ESF pro budoucí období pokračovat ve stávající podpoře místních iniciativ pro zaměstnanost a územních paktů zaměstnanosti, stejně tak otevírá možnost podpory Komunitně vedenému místnímu rozvoji a strategiím udržitelného rozvoje měst v rámci EFRR.

Komise se domnívá, že KVMR může být užitečným nástrojem pro posilování místní komunity, včetně znevýhodněných skupin, pro zlepšení institucionální kapacity místních zúčastněných stran a zejména nevládních organizací a pro spouštění sociální inovace na místní úrovni.

V souvislosti s Komunitně vedeným místním rozvojem, by ESF mohlo být použito, mimo jiné, pro:

- poskytování přístupu k zaměstnání pro uchazeče o zaměstnání prostřednictvím školení a opatření přizpůsobeným místním potřebám trhu práce;
- zlepšení udržitelné integrace mladých lidí, kteří nejsou v zaměstnání, procesu vzdělávání nebo odborné přípravy;
- snížení míry předčasného ukončování školní docházky;
- prosazování rovnosti mezi muži a ženami v přístupu k zaměstnání a kariéernímu postupu prostřednictvím potírání genderových stereotypů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, snížení segregace pohlaví na trhu práce, rozvoje podnikání žen a prosazování metod sladění práce a osobního života pro muže a ženy
- rozvoj individuálních způsobů integrace a znovuzapojení do zaměstnání pro lidi na okraji trhu práce;
- zlepšení integrace marginalizovaných komunit, jako jsou Romové, a boj proti diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace;
- podporu sociální ekonomiky a sociálních podniků.

Box D: Stärken vor Ort Německo - ESF financoval program pro ohroženou mládež a ženy

Německý federální ESF program "STÄRKEN vor Ort" je součástí iniciativy "Jugend STÄRKEN", která byla zaměřena na podporu sociální, vzdělávací a profesní integrace mladých, znevýhodněných osob.

STÄRKEN vor Ort byl zahájen v roce 2009 a zahrnuje 280 správních obvodů a místní oblasti po celém Německu. Poskytuje finanční prostředky (které jsou kombinací národních prostředků poskytnutých místními úřady (15%) a financování v rámci Evropského sociálního fondu (85%)). Mikroprojekty mají za cíl podpořit cíl aktivaci a re-integraci všech ohrožených skupin mladých lidí (i bez migračního pozadí) až do 25 let věku a žen, které trpí sociálním vyloučením a / nebo zranitelností.

Konečnými příjemci programu jsou malé místní iniciativy a sítě. O mikroprojektech, které jsou zakotveny v místních akčních plánech, je rozhodováno místními komisemi v regionu. Tato místní partnerství jsou tvořena místními zainteresovanými stranami a institucemi, občany, odborníky, dobrovolníky, úředníky a politiky.

STÄRKEN vor Ort řešil projekty po celém Německu. Obsáhl 280 míst ve 158 obcích a 45 okresech. Oblasti se pohybovaly od velmi malých s pouze 734 obyvateli (město Aßlar) až po 382 571 obyvatel (okres Erzgebirge). Program pokrývá oblastí s celkovým počtem 9,4millionu obyvatel. Asi polovina z nich byly ženy a téměř čtvrtina byli mladí lidé.

Během své existence program vyčerpал € 74 milionů z Evropského sociálního fondu. 9000 projektů bylo zaměřeno na téměř 250.000 ohrožených mladých lidí a žen.

Zdroj: AEIDL 2010 Studie místní zaměstnanosti, německá příloha sepsaná Gsub

2.2.5 Uchopení příležitosti pro spolupráci

Výše uvedené příklady ilustrují potenciální výsledky, kterých může být dosaženo pomocí KVMR v různých typech oblastí prostřednictvím využití každého ze čtyř hlavních fondů. Každý fond má jiné zaměření a s výjimkou Evropského sociálního fondu má tendenci se koncentrovat na určitý typ oblastí. Nicméně, v rámci aktuálního tlaku na veřejné prostředky, lepší koordinace není možností, ale absolutní nutností.

Příkladů možné přidané hodnoty spolupráce je mnoho: potřeba dobrého propojení tvrdých investic financovaných z EFRR a měkkých investic financovaných z ESF k řešení problémů znevýhodněných oblastí a skupin ve městech, dále příležitost používat jak EZFRV tak EFRR pro zlepšení vzájemně prospěšných vazeb mezi venkovskými a městskými oblastmi; synergický efekt prostřednictvím využití ENRF a EFRR a ESF pro řešení infrastruktury a vzdělávání vyžadovaného pro adaptaci větších rybářských přístavů, a tak dále.

Nejvýkonnější a nejvýhodnější formou spolupráce je možnost společného financování navržená Komisí – vysvětleno dále v této příručce. Nicméně, členské státy nebo/a regiony budou muset zavést řadu postupů s cílem dospět k tomuto bodu a to nemusí být vhodné a proveditelné ve všech zemích nebo oblastech. V těchto případech se může koordinace stále zlepšovat mnoha různými způsoby: může být dosažena na úrovni strategie, dotčených partnerství i prostřednictvím vymezení oblastí podpory. Ve všech případech musí být cílem posílení výsledků, které mohou být dosaženy jednotlivými programy prostřednictvím zlepšené synergie – aby se zabránilo ředění prostředků. Následující kapitoly budou poskytovat poradenství členským státům s cílem zvolit si formu spolupráce, která nejlépe vyhovuje jejich situaci.

3 JAK ZAMĚŘIT KVMR NA TO, CO UMÍ NEJLÉPE, V DOHODÁCH O PARTNERSTVÍ?

- *Představení Společného strategického rámce a Dohod o partnerství*
- *Co a proč. Identifikace výzev a cílů pro KVMR*
- *Kde? Geografie efektivního místního rozvoje*
- *Které fondy co dělají?*
- *Jak pracovat společně?*

3.1 Zavedení Společného strategického rámce a Dohod o partnerství

Komise navrhla vytvoření Společného strategického rámce¹⁵ na období 2014–2020. Společný strategický rámec překládá cíle a opatření strategie Evropa 2020 do priorit evropských strukturálních a investičních fondů. Cílem je zlepšit koordinaci mezi těmito fondy tak, aby se maximalizoval dopad intervencí EU a jejich přínosů k dosažení evropských cílů. Národní a regionální orgány budou používat Společný strategický rámec jako základ pro navrhování jejich partnerské dohody v souladu s cíli dosažení zaměstnanosti a růstu v rámci strategie Evropa 2020.

Analýza disparit a rozvoje potřebuje zohlednit tematické cíle stanovené v rámci Společného strategického rámce. Je třeba je ošetřit v dohodě o partnerství jako součást opatření, která zajistí návaznost na Strategii Evropa 2020¹⁶. Na základě této analýzy, by měly členské státy definovat integrovaný přístup k územnímu rozvoji podporovaný ESI fondů¹⁷ včetně KVMR, a vysvětlit, jak hodlají dosáhnout jejich integrace. Využití nástroje KVMR je povinné pro programy rozvoje venkova z EZFRV (minimální výše 5% celkové alokace každého programu) a volitelné pro ENRF, EFRR a ESF.

Rozvoj celkové vize cílů provádění KVMR je pravděpodobně jedním z nejdůležitějších kroků pro jeho úspěšnou realizaci. Členské státy se v první řadě musí rozhodnout, co chtějí dosáhnout KVMR. Poté se mohou rozhodnout, zda existuje dostatek zdrojů a dostatek prostoru v rámci každého fondu se s tím vyrovnat, a pokud ne, mohou zorganizovat nejvhodnější kombinaci fondů k dosažení svých cílů.

Níže uvedená tabulka obsahuje šablonu pro informace, které by členské státy měly poskytnout o KVMR ve svých partnerských dohodách. První čtyři body poskytnou informace o tom, proč, co, kde a kdo má co udělat pro místní rozvoj, zatímco další čtyři body se týkají toho, jak to bude realizováno.

¹⁵ Viz pracovní dokument útvarů Komise o 14. 3. 2012: Části ze Společného strategického rámce 2014-2020.

¹⁶ Viz článek 14 (a) (i) CPR.

¹⁷ Článek 14(b) CPR.

Box 2: Jak dát KVMR do dohod o partnerství?

Nástín přijatého přístupu, pokud jde o Komunitně vedený místní rozvoj (KVMR), včetně:

1. Co? Definovat hlavní problémy, které členský stát zamýšlí řešit s pomocí KVMR přístupu;
2. Proč? Hlavní cíle a priority pro KVMR v členském státě (včetně obecných cílů, které členský stát chce dosáhnout prostřednictvím KVMR, i nastínění tematického zaměření a kde vhodné tak také cílových skupin. Státy by v Dohodách o partnerství měly nastínit k naplnění jakých tematických cílů KVMR přispěje.
3. Kde? Typy území (ne výčet území), kde se předpokládá využití KVMR (obecné vymezení typů jednotlivých oblastí je dostatečné, např. městské, venkovské, městsko-venkovská spolupráce, přeshraniční, oblasti se specifickými vlastnostmi, pokud se týká hustoty obyvatel nebo vzorce osídlení, či oblasti s výrazným rybářským rozměrem. Typy vybraných oblastí by měly odrážet strategické volby NS ohledně role, cílů a potenciálního tematického zaměření KVMR. Jako příklad lze uvést situaci pokud si členský stát přeje využít nástroj KVMR pro politiky podpory městsko-venkovských vazeb prostřednictvím několika fondů. Mělo by být indikováno i jestli si členský stát přeje implementovat KVMR na celém území.
4. Který fond? Identifikace ESI fondů, které mají být použity pro KVMR, přibližný plánovaný rozpočet alokace pro každý fond, role každého ESI fondu v různých typech území (zvláštní důraz by měl být kladen na oblasti kde více ESI fondů může být využito), přičemž je třeba brát v úvahu, že KVMR je povinné v rámci EZFRV (LEADER);
5. Jak pracovat společně?
 - Zda členský stát bude podporovat místní rozvojové strategie financované z více fondů, ESI, a pokud ne, jak bude integrovaného přístupu dosaženo na místní úrovni;
 - Koordinace a administrativní nastavení pro KVMR, a nastavení specifické role zvláštní role místních akčních skupin (MAS) v rámci jeho implementace;
 - Tam, kde je to vhodné, členský stát označí jeden z fondů jako hlavní/vedoucí, a to v kontextu multi-fondových rozvojových strategií
 - Opatření pro přípravnou podporu (včetně možných uspořádání mezi fondy tak, aby nabídla ucelené schéma a typy předpokládaných aktivit)

V případě vysoce regionalizovaných nebo federativních členských států to bude vyžadovat zobecnění na národní úrovni. Popis by měl vyznačit ve kterých regionech bude KVMR využit a stanovit hlavní vymezení bodů uvedených výše.

Návrh Šablony s informacemi, které by měly být zahrnuty členskými státy ohledně KVMR v Dohodě o partnerství (s odkazem na články 28 až 31 Společných ustanovení nařízení, článek 9 Evropské územní spolupráce, a na specifické předpisy EZFRV, ESF, ENRF a EFRR)

3.2 Co a proč? Identifikace problémů a cíle (otázky 1 a 2)

Zúčastněné strany podílející se na každém z fondů musí rozhodnout o hlavních výzvách, cílech a prioritách, které lze nejlépe vyřešit lokálně. Je třeba, aby se požadovaných výsledků dosáhlo v souladu s cíli strategie Evropa 2020 a Společného strategického rámce. Například: v případě ESF by mohlo jít o začlenění místních strategií pro rozvoj dovedností ve vztahu k vytvoření místního trhu práce a podporu nejvíce znevýhodněných skupin, v případě Evropského fondu pro regionální rozvoj – ten by mohl zahrnovat integrované plány pro regeneraci některých přilehlých území u velkých měst či

malých měst v rámci venkovských oblastí: a pokud jde o EZFRV a ENRF je pravděpodobné, že tyto by mohly řešit konkrétní problémy, jimž čelí různé druhy venkovských oblastí a / nebo rybolovné a pobřežní oblasti.

Je tam hierarchie (nejméně) čtyřech vzájemně propojených úrovní cílů a opatření pro další programovací období, které je potřeba brát v úvahu:

- tři hlavní pilíře strategie EU 2020 pro inteligentní, zelený a inkluzivní růst;
- tyto jsou převedeny do šesti kvantifikovaných hlavních cílů;
- Společný strategický rámec tyto cíle dělí do jedenácti tematických cílů – do tří především ekonomických, tří týkajících se hlavně životního prostředí, čtyř sociálních a jednoho pro veřejnou správu
- nakonec každý ze čtyř fondů má řadu priorit, které přispějí k 11 tematickým cílům (tzv. investiční priority v rámci ESF a ENRF a priority Unie v rámci EZFRV a ENRF). ENRF by měl rovněž podporovat obecné cíle společné rybářské politiky a EZFRV ty společné zemědělské politiky:
- pro usnadnění programování, v programech, musí být KVMR projektován v rámci jedné konkrétní investiční priority/cílové oblasti/priority EU. Nicméně KVMR může přispívat ke všem tematickým cílům/cílovým oblastem/prioritám EU. Pokud je celá prioritní osa/priorita unie věnována KVMR, podíl kofinancování může být zvýšen o 10% vyšší pro EFRR, ESF a ENRF na úrovni prioritní osy/priority EU¹⁸.
- pro EFRR KVMR by měl být programován v rámci investiční priority 9(d): investice prováděné v rámci realizace KVMR strategií¹⁹
- pokud jde o EZFRV, KVMR (místní rozvoj díky použití metody LEADER) by měl být programován pro oblast podpory 6 (b) podporující místní rozvoj ve venkovských oblastech (viz kapitola 4 níže). Vzhledem k integrované a multisektorové povaze nástroje KVMR/LEADER se velmi doporučuje, aby přispíval i k naplňování jiných cílových oblastí. V tomto případě by NS/regiony měly v Programech rozvoje venkova stanovit, k naplňování jakých jiných cílových oblastí mohou přispět. LEADER je povinnou součástí programů rozvoje venkova a bude těžit ze spolufinancování až do výše 80 % (nebo 90 %).
- podle ENRF by měl být KVMR plánovaný v rámci Priority 4 unie ("zvýšení zaměstnanosti a územní soudržnosti").

Územní rozvoj může jako integrovaný multi-sektorový přístup přispět různými způsoby k naplnění strategie Evropa 2020. Evropská komise je toho názoru, že KVMR by měl být uznán jako flexibilní nástroj pro uspokojování potřeb různých oblastí. To znamená, že i když je plánován v rámci jedné priority, může být KVMR použit k dosažení výsledků, které přispívají ke všem 11 tematickým cílům a zahrnut do Společných ustanovení nařízení²⁰, v souladu s cíli příslušného programu.

Doporučuje se zavést rozsáhlá pravidla způsobilosti pro operace financované v rámci KVMR, jak je popsáno v kapitole 8.3.

V rámci hlavních cílů a priority pro KVMR, které by měly být zahrnuté v Dohodě o partnerství, by členský stát měl specifikovat, k jakým tematickým cílům by KVMR měl přispět, včetně konkrétního zaměření a možných cílových skupin.

3.3 Kde? Geografie efektivního místního rozvoje (otázka 3)

¹⁸ Viz článek 110.5 NSU and článek 94.4 upraveného ENRF od EK(2013)245

¹⁹ V souladu s výsledky kompromisního dialogu nad článkem 5(9) EFRR

²⁰ Viz. článek 9 CPR

Podle šablony Dohod o partnerství každý fond potřebuje zmapovat geografii výzev, které chce řešit, a určit, kde jsou problémy soustředěny a v jakých formách, které mohou být řešeny na místní úrovni soudržným a účinným způsobem. Obecné stanovení typů oblastí je třeba, např. městské, venkovské, přeshraniční, oblasti se speciální charakteristikou co do hustoty obyvatelstva nebo vzorce osídlení a/nebo oblasti se silnou rybářskou tradicí. Z pohledu tematického zaměření to může být například koncentrace na problematiku místních trhů práce nebo/a na zranitelné skupiny, jako jsou Romové nebo migranti, specifické klastry hospodářské činnosti, fyzické problémy, jako je bydlení, doprava nebo otázky životního prostředí týkající se oblasti povodí, horských území a tak dále. Geografie těchto výzev a ideální měřítko pro zacházení s nimi se může nebo nemusí shodovat. Může zahrnovat práci na úrovni pouze jedné čtvrti ve městě nebo několika čtvrtích stejného druhu, na úrovni malého města a jeho okolního venkovského území nebo na hranicích většího města a příměstských okrajových částí nebo kolem ústí řeky, jezera nebo řeky povodí (viz následující část pro popis možných typů a tvarů ploch).

Pokud členský stát zamýšlí implementovat KVMR na celém svém území, mělo by to být uvedeno v Dohodě o partnerství.

Zvláštní pozornost by měla být věnována problematice chudoby, kterou členské státy zahrnou do své Dohody o partnerství a integrovaného přístupu k řešení specifických potřeb zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin s nejvyšším rizikem diskriminace nebo vyloučení se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel. Pokud se členské státy rozhodnou pro územní přístup, měly by uvažovat o potenciálním přínosu KVMR.

3.4 Který fond co dělá? (Otázka 4)

Aby bylo možné rozhodnout, který fond co dělá a kolik zdrojů je plánováno na KVMR, je důležité se zpětně podívat na to, kdo se již na řešení těchto problémů podílel, v jakém rozsahu a zda jsou stávající zdroje a jejich rozsah intervence dostatečné (například silné a slabé stránky programu LEADER nebo místních organizací financovaných z jiných fondů). Teprve pak je možné určit oblasti, ve kterých KVMR může mít největší dopad a diskutovat o tom, jak dosáhnout co nejlepší součinnosti mezi fondy.

Některé z klíčových otázek, kterým NS a/nebo regiony budou čelit, jsou například následující: zda EFRR a ESF bude zdrojovým programem pro KVMR mimo městské oblasti, zda EAFRD se bude týkat také malých měst a rybářských přístavů, a zda bude ENRF omezen na pobřežní oblasti nebo zda to bude také zasahovat do vnitrozemských zón a říčních oblastí.

3.5 Jak pracovat společně? (Otázka 5)

Členské státy by měly uvést v dohodě o partnerství koordinační a administrativní postupy zřízené pro KVMR: například: společné struktury a správní uspořádání, orientační počet potenciálních místních akčních skupin a orientační rozpočtový rámec pro strategie, které budou podporovány, stejně jako společná výběrová kritéria a postupy pro MAS, atd.

Je žádoucí, aby členský stát navrhl co nejvíce flexibilní a komplexní rámec umožňující kompletní integraci místního rozvoje, a nechá na MAS následující rozhodnutí:

- rozhodnutí, zda navrhnout místní strategie s využitím několika fondů nebo pouze jednoho, včetně přesné oblasti, ke které se strategie bude vztahovat;
- výběr cílů a opatření musí být zahrnut do strategie: výběr z podpůrných fondů bude

přirozeným důsledkem povahy strategie;

- v případě strategie, která je podporována z více než jednoho fondu, je otázkou, zda má být definován hlavní/vedoucí fond místní strategie

Typ přípravné podpory (vč. budování kapacit), který bude k dispozici pro místní subjekty, vč. možných uspořádání mezi fondy a nabídnutí tak konzistentního schématu a typů předpokládaných aktivit, by měl být popsán v partnerské smlouvě. Co se budování kapacit pro KVMR týče, je pro jeho úspěch klíčovým prvkem to, aby členské státy vše vysvětlily v dohodě o partnerství; jak by tato podpora měla být zajištěna a koordinována napříč všemi fondy.

Návrh Evropské komise uvádí, že tyto a další body v dohodě o partnerství, musí být vypracovány ve spolupráci s širokou škálou zainteresovaných stran, včetně příslušných orgánů, autorit regionálních místních, městských a jiných orgánů veřejné moci, hospodářských a sociálních partnerů a subjektů zastupujících občanskou společnost... Tyto strany by měly také být zapojeny do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů. V kontextu KVMR je doporučeno, aby byl partnerský princip uplatňován prostřednictvím zapojení existujících sítí MAS a zástupci místních komunit, které mohou mít potenciálně prospěch z dotací v rámci KVMR.

4 JAK URČIT ÚČINNÉ STRATEGIE, SILNÁ PARTNERSTVÍ A KOHERENTNÍ OBLASTI? ZÁKLADNÍ STAVEBNÍ KAMENY PRO PROGRAMY

- *Úvod*
- *Vytváření vysoce kvalitních místních strategií pro dosažení výsledků*
- *Mobilizace klíčových subjektů a budování partnerství*
- *Výběr správného typu, velikosti a tvaru oblastí*

4.1 Úvod

Komise připravuje šablony pro dohody o partnerství a šablony / pokyny pro programy každého ze čtyř fondů/, které mohou realizovat KVMR (EZFRV, ENRF, EFRR a ESF). Šablony uvádějí základní informace, které by členské státy a/nebo regiony měly poskytovat, aby je dané programy uplatňovaly v souladu s předpisy. Toto zahrnuje²¹:

- zásady pro identifikaci oblastí, v nichž bude komunitě vedený místní rozvoj implementován v souladu s dohodami o partnerství;
- popis výběru, schvalování a financování komunitně vedeného místního rozvoje a místních akčních skupin;
- orientační finanční alokace pro podporu KVMR z daného fondu.

Za účelem dosažení nejlepších výsledků s komunitně vedeným místním rozvojem by členské státy měly vzít v úvahu následující pokyny pro strategie, partnerství a oblasti.

4.2 Projektování vysoce kvalitní místní strategie pro dosažení výsledků.

Zpráva Účetního dvora 2010 o LEADERu²² tvrdila, že "místní strategie by měly být srdcem nástroje LEADER, dávajícím partnerstvím jejich raison d'être a slibnou přidanou hodnotu prostřednictvím lokálního řešení přizpůsobeného pro dosažení místních venkovských rozvojových cílů." Místní strategie jsou místem, kde je partnerství může prokázat, že mohou dosáhnout výsledků, které ostatní přístupy nemohou – nebo nechtějí dostat – propojením různých opatření a odvětví, inovacemi a prostřednictvím spolupráce. Z toho vyplývá, že kvalita strategie by mělo být jedním z hlavních kritérií pro výběr místních partnerství, řízení a kontroly provádění a vyhodnocení výsledků.

²¹ Vezměte prosím na vědomí, že ENRF má další požadavky týkající se obsahu operačního programu na KVMR

²² Viz poznámka pod čarou 9

Box 3: Co je to KVMR místní rozvojová strategie a co by měla obsahovat?

KVMR strategie je oceleným výčtem operací k řešení místních cílů a potřeb, které napomáhají k plnění EU strategie pro chytrý, udržitelný a inkluzivní růst a která je vytvořena a implementována místní akční skupinou. KVMR strategie by měla obsahovat alespoň tyto součásti:

- vymezení rozlohy a počtu obyvatel, na které se vztahuje strategie;
- analýzu rozvojových potřeb a potenciálu této oblasti, včetně analýzy silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (SWOT);
- popis strategie a její cíle, popis integrovaného a inovativního charakteru strategie a hierarchie cílů, včetně měřitelných cílů pro výstupy nebo výsledky. Pro výsledky mohou být cíle vyjádřeny v kvantitativních a kvalitativních hlediscích. Strategie musí být v souladu s relevantními programy všech dotčených evropských strukturálních a investičních fondů;
- popis zapojení komunity do vytváření strategie;
- akční plán ukazující, jak jsou cíle naplňovány prostřednictvím realizace projektů;
- popis řídicích a monitorovacích opatření strategie, prokázání schopnosti místní akční skupiny realizovat strategii a popis konkrétních opatření pro hodnocení;
- finanční plán strategie, včetně plánovaného rozdělení každého z dotčených evropských strukturálních a investičních fondů.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, čl. 2(16) a čl. 29 (1), navazující na kompromis dosažený v dialogu:

Strategie místního rozvoje musí přispívat k cílům příslušného programu. Otázka kvality strategií schválených pro financování je nesmírně důležitá²³.

Níže jsou uvedeny jen některé z hlavních bodů, které by řídicí orgány měly brát v úvahu při navrhování svých programů a výzev pro KVMR strategie:

- Strategie má sloužit místním účelům. Jak Evropský účetní dvůr a Komise trvají na tom, že podstata Komunitně vedeného místního rozvoje je, že místní strategie by měly mít možnost reagovat na místní potřeby. Nicméně koherence a soulad mezi místními strategiemi a stávajícími vnitrostátními, regionálními nebo sub-regionálními strategiemi, včetně odvětvových, musí být zajištěna. Z praktického hlediska je třeba při stanovování specifických cílů a priorit reagovat na místní potřeby a formulovat na místní úrovni, přičemž musí být v souladu s politickými cíli stanovenými v jednotlivých programech.
- Strategie místního rozvoje by měla být vypracována na základě SWOT analýzy (silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby), a identifikace místních potřeb. Cíle strategie by měly tyto potřeby řešit a stanovit konkrétní měřitelné cíle se zaměřením na dlouhodobý rozvoj a řešení konkrétních rozvojových problémů v této oblasti. SWOT analýza i vytváření strategie by měly být realizovány participativním způsobem, aby zajistily zapojení komunity a ztotožnění se se strategií.

²³ Viz EK DG AGRI Pokyny pro aplikaci iniciativy osy LEADER Programů rozvoje venkova 2007-2013 financovaných z EZFRV, revidovaná verze z března 2011: http://enrd.ec.europa.eu/leader/leader/en/further-info_en.cfm, závěrečná zpráva Focus Group 4 "Lepší strategie místního rozvoje" Focus Group 4: http://enrd.ec.europa.eu/app_templates/filedownload.cfm?id=8EB8D271-0F99-CC64-382A-27F3B8B65B43

- Strategie místního rozvoje by měly podporovat propojení místních rozvojových akcí²⁴.

Spíše než představení seznamu nezávislých projektů by měly být začleněny do strategie podmínky souvislých vazeb mezi akcemi a projekty na základě jasně definovaných potřeb či možností. Vybrané projekty na místní úrovni by měly přispět k naplnění cílů strategie místního rozvoje, měly by se doplňovat a nemít protichůdné cíle.

- Místní rozvojové strategie by měly být "integrováné a multi-sektorové". Vazby a integrace mohou být horizontální mezi různými oblastmi, jako je tomu v případě venkovských a městských interakcí nebo vztahu mezi oblastmi rybolovu a okolními venkovskými oblastmi, nebo v daném prostoru, například v zanedbaných městských čtvrtích nebo ve venkovských oblastech. Mohou být vertikální v případech, kdy strategie se zaměřuje na integraci, např. různých aktérů v rámci odvětví, zásobovacího řetězce nebo dodavatelského řetězce. Strategie by měly integrovat přístupy k rozvoji různých sektorů do koherentního multi-sektorového přístupu podporujícího celkové dlouhodobé cíle v daných oblastech. Přestože vstupním bodem může být konkrétní oblast (např. rybolov či cestovní ruch), téma nebo cílová skupina, strategie by měly posilovat vazby s jinými odvětvími, neboť ty otevírají nové příležitosti a jsou nezbytné pro podporu dlouhodobého rozvoje oblasti.
- Strategie by měly mít inovační charakter. Cílem by mělo být zavádění nových nápadů a přístupů v rámci oblasti a neměly by lpět na zavedených stereotypch. Inovace mohou mít mnoho různých podob, které všechny účinně přispívají k inovativnímu charakteru strategie: nové služby, nové produkty, nové metody organizace, sociální inovace apod. Inovace by měly být posuzovány ve vztahu k místní situaci a jejich účinnost pak ve srovnání se stávajícími metodami a řešeními uplatňovanými v tomto území: akce, která je inovativní v určitém místě, mohla být již použita někde jinde.
- Spolupráce a vytváření sítí s ostatními oblastmi může být klíčovou součástí strategie. Spolupráce začíná na místní úrovni mezi různými odvětvími zastoupenými v partnerství. Může se vyvíjet v několika fázích od výměny zkušeností přes přenos slibné praxe až ke společné akci. Spolupráce s dalšími územími provádějícími KVMR může být také strategickým nástrojem místní akční skupiny k dosažení kritického množství potřebného pro některé projekty, spojení doplňkových zdrojů i odborných znalostí.

MAS může rozvíjet spolupráci s jiným partnerstvím nacházejícím se ve stejné oblasti nebo členském státu, jak je tomu často v rámci sousedních oblastí. Projekty spolupráce mohou být rovněž prováděny přes hranice států (včetně zemí mimo EU), což doplňuje evropskou přidanou hodnotu místního rozvoje.²⁵ Více informací o aktivitách v rámci spolupráce naleznete v kapitole 8.4.

- Síťování v širším slova smyslu je nástroj k tomu, aby se místní partnerství podělila o zkušenosti a učila se od sebe navzájem. Síť pro KVMR mohou mít formální charakter (zahrnující MAS, řídicí orgány a jiné zúčastněné strany), a mohou být podporovány podpůrnými jednotkami na regionální, národní a evropské úrovni²⁶. MAS mohou být rovněž organizovány na dobrovolném základě (národní nebo regionální síť MAS) zajišťujícím jejich zastoupení jejich např. v jednání s řídicími orgány

²⁴ V LEADER, což znamená vytvořit vazby mezi rozvojovými opatřeními, které se konají v hospodářství venkova.

²⁵ Nadnárodní prvek může být nyní posílen otevřením explicitní možnosti využití KVMR v realizaci projektů spolupráce v rámci přeshraničních programů Evropské nadnárodní spolupráce (srov. čl. 9 Nařízení o Evropské územní spolupráci - KOM (2011) 611 v konečném znění 2).

²⁶ Příklady struktur podpůrných sítí lze nalézt v kontextu LEADER a FARNET v období 2007-2013 (viz www.farnet.eu a www.enrd.eu).

(například v monitorovacích výborech programů).

- **Vitální rozpočty:** Členské státy a/nebo regiony musí zajistit, aby rozpočty alokované pro komunitně vedený místní rozvoj byly dostatečné pro dosažení cílů stanovených v místních strategiích. Ačkoli tam existují rizika nevhodných výdajů v případě, že rozpočty jsou příliš velké, zkušenosti ukazují, že hlavním nebezpečím je, že řídicí orgány se snaží příliš rozmělnit rozpočet v důsledku politického tlaku z mnoha oblastí. Zkušenosti z LEADERu a osy 4 ERF prokázaly, že minimální velikost rozpočtu pro plnohodnotné integrované místní rozvojové strategie je kolem 3 milionů eur z veřejných prostředků na celé období v závislosti na velikosti oblasti a počtu obyvatel, které strategie zaštiťuje. Pod touto úrovní jese zdá být obtížné jít nad rámec malých "měkkých" investic ve specifických oblastech a zajistit plnohodnotnou podporu provozních nákladů partnerství a animaci místní komunity.

4.3 Mobilizace klíčových aktérů a budování partnerství

Místní partnerství je hnací silou při navrhování a provádění strategie. V komunitně vedeném místním rozvoji se odkazuje na místní akční skupiny (MAS)²⁷.

Když se začne scházet skupina potenciálních partnerů v daném území, je to obvykle výchozím bodem pro práci na strategii. Jak začnou vytvářet analýzy rozvojových potřeb a potenciálu území, tak se začíná původní skupina obvykle rozrůstat o další členy přicházející z různých částí místní komunity. Strategie a partnerství se vytváří zároveň, přičemž vzrůstající začleňování nových odvětví a dimenzí do strategie podporuje postupné rozšiřování partnerství o zástupce nových odvětví, komunit a oblastí. Tento opakující se proces by se neměl zastavit, ani když je strategie předložena programovým (řídicím) orgánům. Na partnerství v MAS by se mělo spíše pohlížet jako na dynamické uskupení, které se přizpůsobí místním specifikům.

Nařízení o společných ustanoveních, čl. 28.2²⁸, popisuje základní rysy komunitně vedeného místního partnerství, zatímco článek 30.3²⁹ stanovuje minimální úlohy pro MAS, včetně požadavků spojených s administrativními a finančními kapacitami a nastavení transparentních postupů pro výběr projektů.

- Partnerství je zodpovědné za výběr projektů na místní úrovni a musí zajistit, aby vybrané projekty byly v souladu se strategií.
- Rozhodovací procesy v orgánech MAS by neměly být ovládnány zástupci veřejných subjektů nebo jakoukoli zájmovou skupinou. Pro zajištění toho musí být dodržena následující pravidla³⁰:
- zaprvé, ani zástupci veřejné správy, ani žádné jednotlivé zájmové skupiny nesmějí mít více než 49 % hlasovacích práv při přijímání rozhodnutí na úrovni MAS;
- zadruhé, nejméně 50 % hlasů při rozhodování o výběru projektů musí pocházet od zástupců neveřejného sektoru. Tím je zajištěn komplexní a transparentní proces, rozmanitost v rámci strategie a smysluplné rozložení projektů do celé řady různých odvětví.

Nicméně, toto jsou minimální požadavky, a stejně jako u strategie by řídicí orgány měly uveřejnit výběrová kritéria a postupy, aby se zajistilo, že KVMR dosáhne požadovaných výsledků.

²⁷ Viz článek 30 CPR.

²⁸ Viz Box 1

²⁹ Viz Box 4

³⁰ Na základě zkušenosti s metodou LEADER hlasovací právo musí být navázáno na členství v MAS. Doporučuje se, aby každý člen reprezentoval pouze jednu organizaci.

Abychom mohli rozvoj považovat opravdu za "komunitně vedený," doporučuje se, aby místní partnerství splňovala alespoň tato kritéria:

- musí být inkluzivní, tj. partnerství složená z partnerů pocházejících z různých částí místní komunity: veřejného sektoru, soukromého sektoru a občanské společnosti a musí odrážet povahu a zaměření strategie.
- Zapojení soukromého sektoru je zásadní pro zajištění udržitelných projektů a zajištění potřebných soukromých doplňkových finančních zdrojů k realizaci projektů.
- rozhodovací orgán by měl usilovat o maximální vyvážení z hlediska pohlaví a měly by být spravedlivě zastoupeny specifické cílové skupiny, jimž je adresována strategie místního rozvoje, jako jsou mladí lidé, etnické menšiny, znevýhodněné osoby, ohrožené skupiny, atd.
- Pracovní postupy, pravidla a rozhodovací struktury v místě by měly zaručit, že výběr projektů je v souladu s cíli strategie a je prováděn nediskriminačním a transparentním způsobem a vyhýbá se zejména jakémukoli riziku střetu zájmů. Pokud jde o poslední jmenovaný bod, měla by MAS vypracovat písemné postupy, které vysvětlují, jak se hodlají vypořádat s tímto rizikem (např. zápisy z jednání, absence při hlasování, písemná prohlášení).
- Členové MAS a zaměstnanci by měli mít odpovídající pravomoci, dovednosti a zdroje, jak vytvořit a řídit rozvojové procesy na místní úrovni. Zaměstnanci musí být také kvalifikovaní a / nebo musí mít zkušenosti s vedením administrativy místních projektů. Pro případ, že budou MAS přiděleny úkoly v oblasti financí, musí mít zkušenosti s finančním řízením.
- Animace vyžaduje pracovníky se specifickými komunikačními a organizačními schopnostmi. Jejich úkolem je podpořit zejména slabší členy a oblasti komunity, aby se účastnili procesu místního rozvoje analýzou místní situace, identifikací a rozvojem potenciálních projektů, stimulací potenciálních příjemců a pomocí místním nositelům projektů rozvinout své nápady do projektů způsobilých pro finanční podporu. Tento druh práce by měl být vnímán jako investice do lidských a sociálních kapacit, a ne jako transakční náklady programu.
- Obecně platí, že minimální počet personálu potřebného pro základní funkce jsou dva pracovníci – kvalifikovaný manažer a administrativní asistent. Počet zaměstnanců musí být přiměřený složitosti strategie a partnerství. Vyšší poměr lidských zdrojů může být potřeba v závislosti na množství dalších administrativních úkolů delegovaných na MAS v závislosti na ploše, na počtu obyvatel, na rozpočtu strategie a množství požadované animace. V zemích, které používají LEADER již mnoho generací, ke zlepšení organizační kapacity a místního rozvoje jejich venkovských oblastí, se MAS obvykle skládají z týmu 4–5 lidí.

4.4 Výběr správného typu, velikosti a tvaru území

Box 4: Jak určit specifické sub-regionální oblasti pro pokrytí KVMR podporou?

Počet obyvatel oblasti dle odstavce 1(a) výše by neměl být nižší než 10 000 a vyšší než 150 000 obyvatel. Na základě výjimky může Komise upravit tyto limity obyvatel pro MS v Dohodě o partnerství v souladu s procedurami stanovenými v článcích 15.2 a 15.3, v dostatečně zdůvodněných případech, na základě návrhu MS v zájmu zohlednění řídké, anebo hustě, osídlených oblastech nebo v zájmu zajištění územní ucelenosti oblastí pokrytých MRS.

Návrh CPR článek 29.6 dle dohody dosažené v dialogu

Nařízení o společných ustanoveních říká, že komunitně vedený místní rozvoj by měl být zaměřena na specifická subregionální území³¹. Je rovněž požadováno, aby členské státy a/nebo regiony našly rovnováhu mezi těmito kritérii:

Velikost. Za prvé, území musí být dostatečně velké, aby nabízelo dostatečné kritické množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů na podporu životaschopné rozvojové strategie, ale zadruhé to musí být také dostatečně malé území, aby bylo možné místní interakce." Toto je vykládáno v tom smyslu, že populace nesmí být menší než 10 000 a větší než 150 000 obyvatel. V řádně odůvodněných případech, zejména pokud je oblast řídké osídlena, nebo v hustě obydlených oblastech, mohou být tyto limity sníženy nebo zvýšeny.

Soudržnost. Území by mělo rovněž tvořit soudržnou jednotku z pohledu zeměpisných, ekonomických a sociálních podmínek, s přihlédnutím k povaze strategie. Nicméně oblasti, které jsou soudržné z fyzicko-geografického hlediska, jako např. ústí řek nebo horský hřeben, nemusí být optimální co do tvaru nebo velikosti pro řešení problémů týkajících se trhu práce, nebo problémů, kterým čelí některé obory ekonomické činnosti (tj. pokud zaměření je především na vztah venkovských a městských oblastí, pak by mělo území pravděpodobně zahrnovat jak venkovské tak městské a / nebo příměstské oblasti; správné území pro rybolov bude záviset na prostorovém rozložení jednotlivých typů činnosti rybářských aktivit, atd.). V důsledku toho se oblast nemusí shodovat s vnitrostátními správními hranicemi. V některých případech nemusí být území intervence geograficky souvislé (izolovaná rybářská společenství podél ústí, apod.).

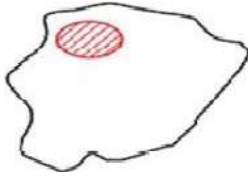
To znamená, že členské státy a/nebo regiony mohou určit typy oblastí, kde chtějí praktikovat komunitně vedený místní rozvoj, ale je obecně lepší ponechat definici přesných hranic až na místní úrovni. V některých případech je alespoň nutné uvažovat o různých formách spolupráce mezi různými a někdy překrývajícími se územími.

Komunitně vedený místní rozvoj může ve skutečnosti být použit pro mnohem širší rozsah druhů území, než je často předpokládáno. Například ve městech je nejzřetelnější typ intervence ve znevýhodněných čtvrtích. Ale může být také použit v průmyslových, kulturních, vědeckých nebo centrálních regionech. Může být použit v jednotlivých čtvrtích nebo v několika čtvrtích čelících podobnému problému, v malých městech a jejich okolních venkovských oblastech; pro příměstské území velkých měst nebo pro funkční oblasti trhu práce.

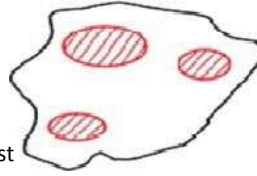
³¹ Viz Box 1

Obrázek 1: Možné konfigurace KVMR v městských oblastech

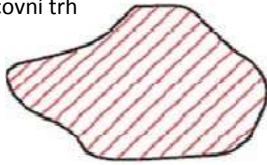
Jedno území

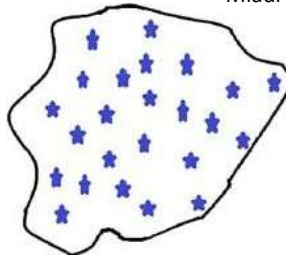
Více intervencí v území
např.
Znevýhodněné čtvrti
Vědecké kruhy
Průmyslové území
Kulturní oblasti / centra měst

Malé město
Pracovní trh

Tematické nebo skupinové zaměření
Mladí

Vazby město venkov

5 JAK SI VYBRAT MEZI MOŽNOSTMI IMPLEMENTACE? JEDEN FOND NEBO SPOLEČNÉ FINANCOVÁNÍ?

- *Úvod*
- *Strategie místního rozvoje financovaná pouze jedním fondem*
- *Strategie místního rozvoje podporovaná z několika fondů*
- *Koordinace mezi překryvy území MAS v obou uvedených možnostech*

5.1 Úvod

Jsou dvě hlavní možnosti implementace KVMR:

- Členský stát / region může rozhodnout, že strategie budou financovány pouze jedním fondem;
- Členský stát / region může rozhodnout o využití příležitostí, jež poskytuje KVMR a nabízí flexibilní podporu, která může kombinovat financování z několika fondů v rámci jedné strategie integrovaným způsobem. To by vyžadovalo koordinované řídicí struktury zúčastněných fondů a společné výzvy a výběrové postupy. Tento rámec by měl být uveden v dohodě o partnerství.

Možnost výběru podpory strategie z jednoho nebo z několika fondů (pokud je to možné a popsáno v Dohodě o partnerství), bude na samotné MAS, pokud vezmeme v úvahu širší rámec možností podpory strategie díky integraci podpor, ale také větší komplexitu implementace strategie.

5.2 Strategie místního rozvoje financované pouze jedním fondem

Členské státy nebo regiony mohou rozhodnout, že poskytnou na realizaci KVMR rámec podpory pouze z jednoho fondu v určitých typech oblastí.

Toto řešení je jednodušší z hlediska řízení. Jak jsme viděli, způsobilost výdajů by měla být nastavena co nejširěji ve vztahu k tematickým cílům Společného strategického rámce. Implementace se provádí jednoduchým řízením na národní nebo regionální úrovni. Reporting a finanční řízení sleduje jednotný postup. Kontrola je jednodušší a riziko dvojího financování je nižší. Je jednodušší zajistit soulad s ostatními oblastmi podpory z daného operačního programu. Na místní úrovni jsou možnosti partnerství omezeny, což napomáhá eliminovat případné vnitřní obtíže. Podpůrný tým, který řídí místní akční skupinu a napomáhá s projekty, může být menší a lépe se řídí.

Tato možnost však vylučuje realizaci širších strategií a limituje dosažení synergií mezi fondy. Omezené partnerství bude spíše méně schopné řešit široké průřezové výzvy. V důsledku toho nebude zcela naplněn možný potenciál diverzifikovaných a komplexních místních strategií rozvoje. Je pravděpodobné, že také rozpočet bude menší a bude tak limitována velikost technického podpůrného týmu MAS, protože bude mít přístup pouze k maximálně 25% financí z takto omezeného rozpočtu.

Je třeba poznamenat, že tento přístup nezproští členské státy a regiony od povinnosti zajištění souladu a koordinace s ostatními ESI fondy (viz. Box 7).

V některých případech může být monofondovost strategie místního rozvoje také překážkou pro vytváření územně ucelených strategií. Například v současném období jsou malá města (např. s více

než 30 000 obyvateli) někdy vyloučena z LEADER strategií, pokud tyto nejsou součástí definice členského státu pro venkovské oblasti. Tyto malá města by se nyní mohla stát součástí území pokrytého strategií a podpora z ESF a EFRR by pro ně prostřednictvím KVMR byla k dispozici. Tímto způsobem by se zlepšila soudržnost území podporovaného MAS.

5.3 Strategie místního rozvoje financované z několika fondů

Návrh Komise, který definuje společnou metodologii pro všechny ESI fondy, umožní členským státům a/nebo regionům stanovit rámec pro KVMR, který umožní kompletní integraci, tj. integrované multi-sektorové, územně založené rozvojové strategie vypracované širokou skupinou partnerů zastupujících pestré spektrum místních zájmů. Místní akční skupina by tak mohla rozvíjet a implementovat strategii podporovanou několika ESI fondy.

Strategie podporované z několika fondů:

- povolují místním rozvojovým strategiím, aby měly širší rozsah, jelikož strategie mohou postihnout větší počet témat a odvětví a mohou být lépe přizpůsobeny územním specifikům prostřednictvím využití možností, které nabízejí všechny dostupné fondy;
- zahrnují širší škálu partnerů, kteří mohou společně lépe definovat a řešit společné průřezové výzvy;
- pomáhají, aby se zabránilo umělému vymezení nebo překrývání mezi strategiemi, které by byly podporovány z různých fondů;
- umožňují zefektivnění a zjednodušení implementace místních strategií s využitím harmonizace pravidel mezi fondy;
- zvyšují celkový objem financí, který je k dispozici pro místní rozvoj, za předpokladu, že MAS bude mít přístup k více zdrojům financování.

Tato volba vyžaduje, na místní úrovni, solidní zkušenosti s místním rozvojem a fungující partnerství mezi místními subjekty. Rozhodnutí, zda zvolit strategii podporovanou několika fondy nebo použít pouze jeden z fondů na realizaci strategie místního rozvoje, by mělo být přijato na základě následujícího zvážení:

- mělo by to být v ideálním případě zváženo na základě individuálních potřeb a možností daného území;
- je důležité, aby MAS samy rozhodly o velikosti území, které chtějí pokrýt, a typu a stupni integrace, které chtějí pro své území.

Navržení strategií podporovaných z několika fondů je komplexnější a implementace by mohla způsobit obtíže v místních akčních skupinách experimentujících s místním rozvojem poprvé. Proto bude velmi důležité analyzovat schopnost MAS a vybrat vhodné rozdělení úkolů mezi MAS a orgány odpovědné za přípravu a realizaci programu (zohledňujíc úlohy MAS stanovené v paragrafu 30 (3) CPR jako minimální). Kvalitní příprava a budování kapacit by měly být organizovány tak, aby posílily administrativní kapacity.

Místní rozvoj vyžaduje čas. V předchozích programovacích obdobích se značné finance investovaly

za účelem vytvoření implementačních struktur na všech úrovních (úrovni MAS, ale také na administrativní úrovni) a mobilizace místních aktérů kolem společných strategií. Je nezbytné zajistit efektivitu této investice, včetně stávající místní dynamiky. Vytváření každého nového rámce by mělo brát v úvahu již existující struktury a strategie.

5.4 Koordinace mezi překrývajícími se územími MAS, v obou možnostech implementace

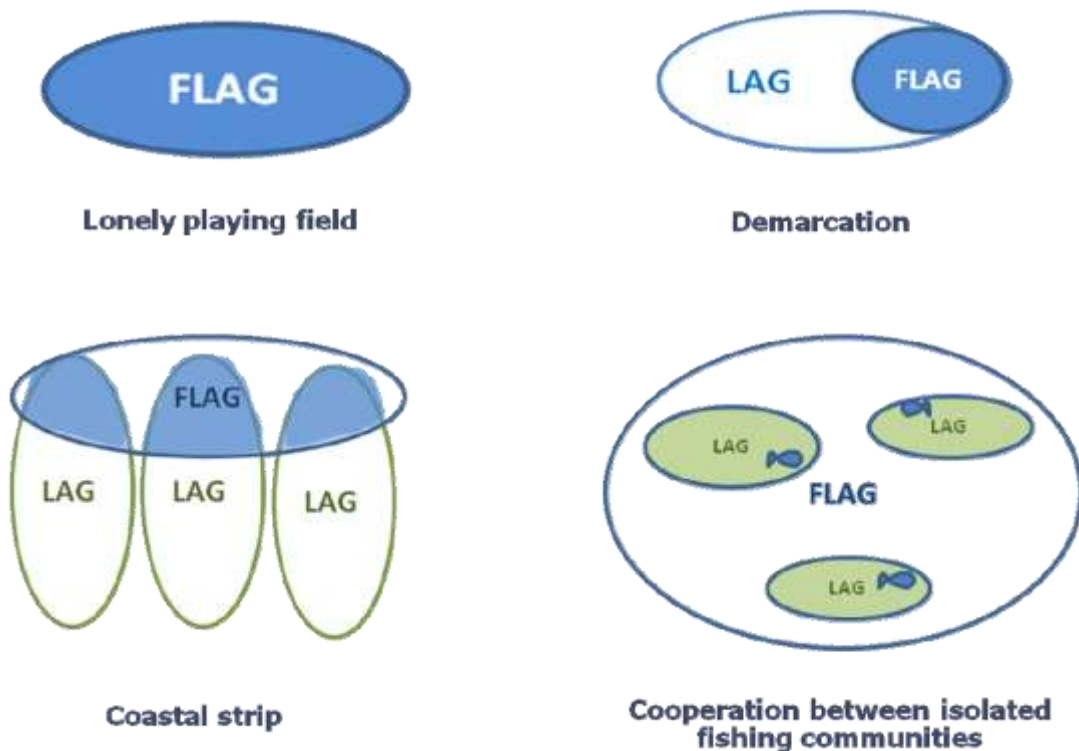
V některých případech mohou mít členské státy potřebu mít paralelních strategie na částečně se překrývajících územích kvůli nutnosti naplnit určité potřeby.

Například, v současné době existují případy, kdy oblast jedné LEADERovské MAS nebo několika MAS se částečně překrývají s rybářskými MAS, které byly podpořeny z Evropského rybářského fondu. To vyplývá ze skutečnosti, že rybářské oblasti, zejména v oblastech s vysokou zaměstnaností v rybářství, jsou definovány speciálním prostorovým rozložením odvětví - například podél pobřeží. V těchto případech nemusí být vhodné území tak aby bylo v souladu s LEADERovskou MAS, protože je velmi důležité zachovat minimální množství aktivit, které přinášejí příležitosti pro rybářské komunity.

Za těchto okolností by dvě paralelní strategie mohly fungovat na částech území, které se překrývají. Budou muset být doplňkové a koordinované za účelem synergie. V každém případě by měly být definovány tak, aby vylučovaly implementaci stejných aktivit na společném prostoru.

V těchto případech je ještě větší potřeba MAS prokázat, že existují účinné mechanismy koordinace v oblasti navrhování strategie a její realizace, provozních postupů, fungování partnerství a oblasti podpory.

Obrázek 2: Typy spolupráce mezi rybářskými a venkovskými MAS

6 JAK NAVRHNOUT JEDNODUCHÉ A ROBUSTNÍ POSTUPY A ZLEPŠIT KOORDINACI?

- *Kdo co dělá v implementační struktuře?*
- *Jak se vyhnout běžným překážkám a zajistit účinnější využívání KVMR?*
- *Jak zajistit lepší koordinaci mezi fondy?*

6.1 Kdo co dělá v implementační struktuře?

Výběr a realizace projektu prochází procesem, který lze shrnout takto: Výběr projektu, ověření způsobilosti navrhovaných akcí, formální schválení projektu prostřednictvím písemného dokumentu, realizace projektu, certifikace vynaložených nákladů a platba k nositeli projektu.

Box 5: Jaké jsou minimální úkoly MAS?

Úkoly místních akčních skupin musí obsahovat následující:

- budování kapacity místních aktérů schopných rozvíjet a realizovat operace (projekty)
- vypracování nediskriminačního a transparentního výběrového řízení a objektivních kritérií pro výběr projektů, která zamezují střetu zájmů, a která musí zajistit, aby alespoň 50 % hlasů v procesu výběru projektů pocházelo od partnerů z neveřejného sektoru, vypracování mechanismu odvolání a umožnění výběru na základě písemného postupu;
- zajištění souladu s místní rozvojovou strategií při výběru projektů, preferenční kritéria by měla reflektovat jejich přínos k dosažení monitorovacích indikátorů a cílů strategie;
- přípravu a zveřejňování výzev k předkládání návrhů nebo průběžný mechanismus předkládání projektů, včetně definice výběrových kritérií;
- přijímání žádostí o podporu a jejich posuzování;
- výběr projektů a stanovení výše podpory; tam, kde je to vhodné, předkládání žádostí na odpovědný orgán na závěrečné ověření způsobilosti před schválením;
- sledování implementace místní rozvojové strategie a udržitelnosti podpořených projektů a provádění zvláštních hodnotících činností souvisejících s místní rozvojovou strategií.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 30.3.

MAS má za úkol výběr projektů, který je inherentní s KVMR přístupy a odpovídá minimálním požadavkům tohoto nařízení.

Kontrola způsobilosti před schválením projektu musí být prováděna platební agenturou nebo řídicím orgánem nebo jiným veřejným orgánem na základě delegování coby zprostředkujícího subjektu. Tato administrativní kontrola by měla zaměřit pouze na kontrolu způsobilosti operace a nikoliv na hodnocení kvality nebo posouzení významu projektu pro místní strategii rozvoje. Pouze projekty, které již byly vybrány MAS, by měly být předmětem takové kontroly. MAS může samozřejmě požádat o radu ohledně způsobilosti již ve fázi přípravy projektu. Projekty nebo seznamy projektů, které byly odmítnuté MAS, by neměly být předmětem dalších kontrol nebo přehodnocování těchto orgánů.

Zkušenosti ukázaly, že existuje hodně flexibility v souvislosti s rozsahem úkolů, které mohou být delegovány na MAS, v závislosti na volbě učiněné členským státem. Tyto úkoly mohou zahrnovat kromě úkolů uvedených v kolonce výše též: poskytování informací pro veřejnost, předběžné kontroly způsobilosti a legálnosti (povolení, atd.), analýzu životaschopnosti, kontakt s bankami a jinými místními činiteli, schopnými pomoci s projekty (podpora podnikání, mentoři, technologické poradenství...). Konečně, i některé úkoly spojené s formálním schvalováním projektu, certifikací a platbou příjemcům³² by mohly být přeneseny na MAS. Tyto úkoly mohou vyžadovat, aby MAS byla definována jako zprostředkující subjekt.

Členské státy mají povinnost stanovit příslušné role MAS a orgány zodpovědné za provádění příslušných programů s ohledem na všechny prováděcí úkoly týkající se strategie³³. V případě EZFRV a ENRF by měly řídicí orgány vydat jasné pokyny pro platební agentury na úlohu, kterou mají hrát v procesu implementace pro KVMR.

Ve všech modelech implementace by mělo být zachováno odpovídající rozdělení odpovědnosti; aby byla zajištěna transparentnost při rozhodování a aby se předešlo možnému střetu zájmů. Obecně platí, že ti, kteří byli zapojeni do vývoje projektu, se nebudou podílet na výběru projektů nebo jejich schvalování. Ti, kteří byli zapojeni do výběru projektů a schvalování by obdobně neměli být zapojeni do kontrolních úkolů na platbu.

**Box E: Příklad schvalovacího mechanismu (ERF osa 4 FI, schvalovací modely LEADER) –
RMAS (Rybolovná místní akční skupina) Ostrobothnia (Finsko)**

Finský schvalovací mechanismus je velmi efektivní, projekty mají tendenci být schváleny do šesti týdnů od podání k RMAS. Klíč k této účinnosti spočívá v jasném rozdělení pravomocí mezi oběma organizacemi.

RMAS podporuje realizaci zásobníku projektů, které přispívají k jejímu akčnímu plánu, a provádí výběr projektů. Přijímá žádosti, které jsou analyzovány rybářskou podkomisí a následně schváleny správní radou RMAS; úspěšné projekty jsou předány do ELY centra (platební agentura), které je jedním z 12 takových regionálních center ve Finsku. ELY centrum ověřuje způsobilost a formálně schvaluje projekty - za předpokladu, že dokumentace je kompletní, je zaslaný žadateli dopis s nabídkou realizace projektu do jednoho měsíce ode dne přijetí do ELY centra. Po dokončení projektu ELY centrum provádí platbu příjemci.

Zdroj: Případová studie FARNET Governance, 18. dubna 2012

Rozhodnutí o tom, kdo co dělá a úroveň delegace bude silně záviset na správní kultuře a schopnosti každé úrovně v různých členských státech. Například v některých zemích může platební agentura zaslat finanční prostředky konečným příjemcům v relaci týdnů od výběru projektu, zatímco v jiných to může trvat měsíce, ne-li rok, a to ve svém důsledku může zničit mnoho z přidané hodnoty KVMR přístupu. Současně musí být porovnány náklady na kontroly s možnou mírou rizika chyb a nezpůsobilých výdajů.

³² Delegace platbu není povolena pro ENRF.

³³ Viz rámeček 5 níže.

Box F: Příklady implementačních struktur pro LEADER 2007-13

Mezi kompetence MAS v **Polsku** patří: příprava strategie místního rozvoje; vytváření obsahu výzvy pro předkládání žádosti (včetně definice kritérií pro výběr projektů), pomoc žadatelům při přípravě projektů; výběr projektů, které budou případně financovány a poskytování informací o pravidlech pro poskytování podpory. Žádosti pak jdou přes formální ověření, které provádí regionální vláda (samospráva Vojvodství).

Výběr a schvalování jednotlivých žádostí provádí v **Irsku** MAS, ačkoli jsou výběrová kritéria a pokyny dohodnuty na základě konzultací s DCRGA (Odbor společenství, venkova a Gaeltacht věci), odpovědný za poskytování podpory v rámci osy 3 a iniciativy LEADER. MAS přebírají platební funkce pro příjemce a jejich činnost je sledována DCRGA, který je odpovědný a závislý na ŘO programu (DAFF, Oddělení zemědělství, rybolovu a výživy).

Zdroj: *Evropská síť pro rozvoje venkova, Tematická pracovní skupina 4 "Implementační mechanismy politiky rozvoje venkova", závěrečná zpráva, prosinec 2011: http://enrd.ec.europa.eu/policy-in-action/improving-implementation/delivery-mechanisms/en/delivery-mechanisms_en.cfm*

6.2 Jak se vyhnout běžným problémům a zajistit účinnější používání KVMR?

Box 6: Vyjasnění rolí

Členské státy přesně určí příslušné kompetence místní akční skupiny a orgánů odpovědných za provádění příslušných programů ve všech otázkách týkajících se strategie.

Schválení strategie místního rozvoje ze strany řídicího orgánu by mělo zahrnovat vymezení kompetencí jednotlivých orgánů zodpovědných za implementaci jednotlivých operačních programů ve všech otázkách týkajících se strategie.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 30.1 a článek 29.5

Na základě dosavadních zkušeností by měly Řídicí orgány brát v úvahu následující doporučení:

- *Vyjasnit role.* Implementační struktury musí zajistit jasné rozdělení pravomocí mezi MAS, řídicími orgány a platebními agenturami, a zabránit zdvojování rolí.
- *Zrationalizovat administrativní zátěž.* V některých administrativních systémech se zdá být množství papírování požadované po předkladatelích projektů nadměrné, a to zejména v případě malých projektů. Mechanismy podporující zjednodušené postupy pro malé projekty a snižování administrativní zátěže v raných fázích schvalování projektů mohly pomoci podpořit zájem potenciálních příjemců.
- *Využívání možnosti zjednodušeného vykazování nákladů* zejména pro malé projekty a na provozní náklady/animace. To může snížit množství papírování a kontroly a mělo by být podporováno.
- *Bud'te realističtí a transparentní ve stanovení časové osy.* Některé správní systémy zahrnují složité postupy kontrol a schvalování na různých úrovních, které trvají dlouho. V důsledku toho může celkový proces schvalování projektu trvat mnoho měsíců (někdy i více než rok) a provádění plateb může trvat ještě déle. To může mít vliv na úspěch některých projektů, které jsou vyvíjeny s cílem plnit specifické úkoly a příležitosti v určitém časovém okamžiku, a může zavést další prvek nejistoty pro příjemce.

- Udržujte *další pravidla na nezbytném minimu*. Některé řídicí orgány zavádějí další omezení na to, co je způsobilé pro financování (mimo obecné pokyny uvedené v Nařízení o společných ustanoveních (NSU) a zvláštní předpisy jednotlivých fondů). To může omezovat prostor MAS reagovat na místní potřeby a působí jako překážka pro inovativní projekty. Další pravidla by měla mít dostatečné zdůvodnění. Doporučuje se například, aby se pravidla pro způsobilost zaměřila na objasnění toho, *co nemůže být financováno*, spíše než se snažit definovat vše, co financováno být může.
- *Zjednodušení postupů pro veřejné spolufinancování*. V některých zemích, musí příjemce požádat o národní spolufinancování (včetně regionálních a místních veřejných zdrojů) odděleně od příspěvku EU. To může být způsob, jak zajistit větší zapojení těchto orgánů, ale provádění několika paralelních finančních a administrativních postupů – kde relativně malé množství spolufinancování z jedné agentury může někdy ovlivnit, jaké projekty jsou skutečně vybrané – může narušit realizaci místní strategie a výběrové postupy.
- *Podporovat zálohové platby*. Pro mnoho místních příjemců, zejména malých podniků a neziskových organizací, je obtížné předfinancovat celý projekt, a pak čekat, až bude proplacen. To může být také případ pro MAS, zejména nově založených. Jedním z klíčových faktorů úspěchu KVMR přístupu v některých zemích je dostupnost zálohového financování (z národních nebo regionálních rozpočtů).³⁴
- *Podporovat postavení a iniciativu MAS*. Jedním z klíčových rolí MAS je mobilizovat potenciální příjemce, poskytovat jim poradenství a provádět propagační a informační činnost. Implementační pravidla musí zajistit, aby tato animační funkce byla podporována, a aby MAS nebyly vnímány především jen jako rozšíření administrativního systému.
- *Podpora budování kapacit* (školení, poradenství a šíření dobré praxe) na všech úrovních implementace (řídicí orgány, platební agentury, MAS a příjemci) od samého počátku. To by mělo zahrnovat způsoby, jak zohlednit předchozí zkušenosti a získané poznatky, instituce podílející se na implementaci programu by měly zajistit kontinuitu a přenos znalostí mezi svými zaměstnanci.
- *Vyhodnotit účinnost implementačních mechanismů* – implementační mechanismy hrají klíčovou roli při určování dopadu KVMR. Proto by členské státy měly zajistit, že tyto mechanismy jsou předmětem hodnocení v průběhu trvání programu, jak je stanoveno v plánu hodnocení.

³⁴ Návrh nařízení o EZFRV předpokládá možnosti pro některé zálohové platby, pokud jde o příspěvek z EZFRV, viz články 42.2 a 46.5 EZFRV. Částečný obecný přístup nařízení o ENRF předpokládá možnost zálohových plateb v článku 63.2.

6.3 Jak zajistit koordinaci mezi fondy?

Jakmile budou provedeny strategické volby a rozhodnuto o obecném přístupu, musí dojít k nadefinování prováděcích mechanismů KVMR. I přesto, že pravidla pro řízení jednotlivých ESI fondů nejsou plně harmonizována, existují způsoby, jak usnadnit poskytování KVMR v souladu s navrhovaným právním rámcem.

Box 7: Jak zajistit soulad mezi fondy?

Podpora z dotčených evropských strukturálních a investičních fondů musí být v rámci komunitně vedeného místního rozvoje konzistentní a koordinovaná. Toto musí být zajištěno mimo jiné prostřednictvím koordinovaného budování kapacit, výběru, schvalování a financování místních rozvojových strategií a místních akčních skupin.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 28.3.

Členské státy by proto měly zřídit koordinační mechanismus pro KVMR na celostátní nebo regionální úrovni pokrývající všechny strukturální a investiční fondy s cílem zajistit jednotný přístup ve všech fázích procesu.

6.3.1 Využití zprostředkujících subjektů

S cílem usnadnit řízení KVMR mohou členské státy rozhodnout, že převedou své vedení na zprostředkující subjekt³⁵, ať už na úrovni každého programu / fondu, nebo jako "společný" zprostředkující subjekt pro KVMR jako celek.

Takové řešení by mohlo ulehčit práci jednotlivým řídicím orgánům operačních programů, pokud jde o KVMR a zároveň usnadnit jeho koordinaci. Z pohledu MAS by představovala existence jediného administrativního zprostředkovatele skutečné zjednodušení procesu, ať se to týká již zpracování žádosti, monitoringu a informování o plnění místní rozvojové strategie či aktualizace strategie pokud bude vše prováděné pod dohledem jediného zprostředkujícího subjektu. Ve snaze umožnit užší vazby k MAS a příjemci by měl být zprostředkující subjekt umístěn na nižší než celostátní úrovni.

Vytvoření zvláštního zprostředkujícího subjektu, který by byl odpovědný za KVMR, by mohlo napomoci k uvědomění potřeby pro koordinaci mezi různými fondy na národní, regionální a / nebo místní úrovni. Příkladem by mohly být místní rozvojové agentury, které hrály podobnou roli v současném období, a jejich případné využití by mohlo být dále zvažováno.

V případech, kdy jsou jisté administrativní úkoly delegovány řídicím orgánem / platební agenturou / certifikační orgán, může být MAS využita jako zprostředkující subjekt.

6.3.2 Využití společných struktur pro koordinaci KVMR mezi fondy

Kromě výše uvedených možností by měla být dále podporována koordinace mezi fondy v oblasti KVMR. Pokud se členský stát rozhodne zřídit společný monitorovací výbor pro všechny fondy na národní nebo regionální úrovni, mohla by být připojena specifická koordinační struktura pro KVMR. V případě neexistence společného monitorovacího výboru se velmi doporučuje zřídit zvláštní

³⁵ Viz čl. 73 (2) právního návrhu EZFRV nařízení, čl. 108 (2) právního návrhu-ENRV nařízení a čl. 113 (6) právního návrhu pro Společná ustanovení nařízení (pro EFRR a ESF), které umožňují pověřit prováděním částí programů na zprostředkující subjekt.

koordinační strukturu pro KVMR, ve které by byly zastoupeny přinejmenším všechny příslušné řídicí orgány.

6.3.3 *Možnost využití Hlavního fondu pro multi-fondové místní rozvojové strategie*

Box 8: Co je hlavní fond?

V případě, že výběrová komise pro komunitně vedené místní rozvojové strategie zřízená na základě čl. 29 odst. 3) stanoví, že provádění opatření komunitně vedeného místního rozvoje zvolené strategie vyžaduje podporu z více než jednoho fondu, může určit v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy a postupy hlavní fond.

Tam, kde byl hlavní fond vytvořen, měl by být poté využit pro zafinancování veškerých provozních nákladů a animačních i síťovacích aktivit v rámci plnění místní rozvojové strategie.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 28.4 a 28.3.

Možnost využití hlavního fondu je **nástrojem pro zjednodušení řízení** společně financovaných strategií. Prostřednictvím jmenování hlavního fondu bude možné pokrýt provozní a animační náklady spojené s realizací místní rozvojové strategie prostřednictvím pouze jednoho z fondů. Použití hlavního fondu je volitelné a nemusí být použito ve všech případech více-fondového financování místní rozvojové strategie.

Volba hlavního fondu může být pravděpodobně závislá na základě předpokládaných činností stanovených v každé místní rozvojové strategii a dotčené oblasti. Mohla by také být ovlivněna přidělením a dostupností finančních prostředků pro KVMR z různých fondů v příslušném členském státě / regionu a v odlišném spolufinancování stanoveném v nařízení.

Při přípravě svých strategií místního rozvoje by měla být MAS schopna vyjádřit své preference, pokud jde o hlavní fond, v závislosti na rozhodnutí členského státu / regionu ohledně míry, v jaké budou jednotlivé fondy geograficky k dispozici. Volba hlavního fondu bude mít vliv na finanční plán jejich strategie místního rozvoje.

V případě, že členský stát / region chce uplatňovat možnost hlavního fondu a kde strategie místního rozvoje předpokládá použití více než jednoho fondu, bude výběrová komise přijímat formální rozhodnutí stanovující hlavní fond v době výběru jednotlivých místních strategií rozvoje.

Členské státy / regiony by mohly určit, jaké možnosti budou dány k dispozici v otázce volby hlavního fondu:

- V Dohodě o partnerství (odůvodněno územní SWOT analýzou, doplněnou o sub-regionální zvláštnosti, které by mohly být vyjádřeny v konzultačním procesu s územími, které mají zájem na provádění KVMR);
- ve fázi přípravy podpory;
- v průběhu procesu výběru místních rozvojových strategií.

6.3.4 *Budování kapacit pro administraci*

Je důležité, aby v průběhu všech fází implementace KVMR byla hladká interakce mezi klíčovými subjekty KVMR: Členské státy se vyzývají, aby zajistily dobrý komunikační mechanismus mezi řídicími orgány, platebními agenturami, auditními orgány a MAS / předkladateli projektů.

Kromě toho by si všechny orgány, podílející se na implementaci, měly být vědomy specifík KVMR (jako jsou inovativní charakter intervencí, zapojení různých sektorů a skupin místního obyvatelstva, integrovaný charakter projektů, potřeba zaměřit se nejen na kvantifikovatelné výstupy, ale také na kvalitativní procesy, které vznikají při provádění KVMR, atd.). Osvětové činnosti pro místní aktéry a sítě musejí být organizovány na národní úrovni tak, aby vhodně upravené postupy byly k dispozici pro KVMR a braly tak do úvahy jeho specifika.

6.3.5 *Společné budování kapacit*

Veškeré aktivity budování kapacit by měly být prováděny řídicími orgány společně tak, aby podporovaly metodu KVMR a poskytovaly podporu pro přípravu strategií v rámci celého národního nebo regionálního území.

Tyto aktivity mohou být navrženy v rámci přípravné podpory³⁶, která má být dle předpokladu jedním z prvků, které mají být financovány v rámci KVMR. Výzvy k vyjádření zájmu mohou být vyhlášovány společně pro všechny fondy a zásoba společných odborných znalostí zpřístupněna pro všechny zainteresované.³⁷

³⁶ Článek 31 (a) Společná ustanovení nařízení.

³⁷ Viz níže 28.22.3.1 oddílu "Přípravné podpory".

7 JAK SE PŘIPRAVIT NA SPUŠTĚNÍ KVMR? EFEKTIVNÍ PROCES VÝBĚRU

- *Úvod*
- *Načasování a typ výběrového řízení*
- *Vypracování výzev k předkládání návrhů a definování výběrových kritérií*
- *Koordinace procesu výběru mezi fondy*

7.1 Úvod

Box 9: Kritéria pro výběr místních rozvojových strategií

Členské státy by měly stanovit kritéria pro výběr místních rozvojových strategií. Specifické podmínky jednotlivých fondů mohou nastavit výběrová kritéria.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 29.2

Výběr místních rozvojových strategií a nastavení MAS je rozhodující fází, protože pokud je dobře udělán, může učinit implementační systém mnohem účinnějším a snížit tak tlak na řídicí orgán. Je potřeba, aby členské státy navrhly postupy a kritéria pro výběr strategie místního rozvoje s velkou opatrností, aby se zohlednila jejich strategická vize pro KVMR v jejich zemi.

Zkušenosti ukázaly, že nejlepší způsob, jak zahájit místní rozvoj, zejména pro nová partnerství, je prostřednictvím dvoustupňového procesu výběru.

7.2 Načasování a typ výběrového řízení

Podle dohody Rady o částečném obecném přístupu z října roku 2012 ohledně NSU, by první kolo výběru místních rozvojových strategií mělo být dokončeno nejpozději do dvou let ode dne schválení smlouvy o partnerství³⁸.

Komise je toho názoru, že členské státy by měly být schopny zorganizovat druhého kola výběru, které má být dokončeno do konce roku 2016³⁹. Tento druhý termín byl stanoven, aby nové skupiny, které potřebují více času na přípravu jejich strategie místního rozvoje, nebyly znevýhodněny ve srovnání se stávajícími MAS. Současně by měl termín zajistit dostatečné množství času pro implementaci strategie do konce programovacího období.

³⁸ Původní návrh Komise stanovit lhůtu jako konec roku 2015, aby se zabránilo mezeře ve financování mezi aktuálním a příštím programovacím obdobím pro stávající rybářské a LEADER MASy (období způsobilosti programovacího období 2007-13 končí dnem 31. prosinec 2015).

³⁹ Tato lhůta byla navržena Komisí v průběhu jednání s Radou. Znění dohody Rady o částečném obecném přístupu z října 2012 ohledně NSU opravuje rok 2017 jako termín druhého výběrového kola. Není zatím žádná dohoda mezi Komisí / Radou / Evropským parlamentem na druhém termínu.

Tudíž výzva k předkládání návrhů bude zahájena na začátku období pro stávající MAS a zkušené skupiny, které jsou poměrně rychle připraveny k realizaci jejich místních rozvojových strategií.

Pro nováčky se doporučuje uspořádat (paralelně, také na začátku období) dvoustupňový postup výběru. Tento postup by měl zahrnovat fázi počátečního budování kapacit, která může být financována prostřednictvím přípravné podpory⁴⁰ a pomoci místním akčním skupinám zorganizovat se a připravit si strategie místního rozvoje (viz bod 7.3 níže pro další podrobnosti.)

7.3 Vypracování výzev k předkládání návrhů a definování výběrových kritérií

Řídící orgány by měly ve výzvě k předkládání návrhů stanovit, jaké informace jsou požadovány od žadatelů, v jakém formátu by měly být podány a na základě jakých kritérií budou hodnoceny. Je třeba zohlednit minimální požadavky stanovené v článcích 28 až 30 NSU, ale řídicí orgány by mohly chtít vytvořit další požadavky (např. upřesnění dalších povinných prvků pro obsah strategie a akčního plánu).

Členské státy budou muset stanovit kritéria výběru, které odrážejí přidanou hodnotu komunitně vedeného přístupu. V rámci dosažení tohoto cíle musí řídicí orgány vzít v úvahu alespoň tři aspekty: kvalitu navržené strategie, kvalitu a zkušenosti MAS a charakter oblasti. Minimální soubor kritérií je stanoven v Nařízení o společných ustanoveních⁴¹.

Tyto požadavky představují výchozí bod pro členské státy při vytváření svých výběrových kritérií. Další kritéria by mohla být přidána v závislosti na strategické vizi členského státu pro KVMR. Specifická kritéria pro jednotlivé fondy by měla být přidána tam, kde je to vhodné, v souladu s konkrétními cíli jednotlivých zapojených fondů.

ENRF vyžaduje, aby kritéria výběru byla zahrnuta v programu, zatímco EZFRV, EFRR a ESF žádný takový požadavek nekladou. Nicméně, i v jejich případech, kdy je to možné, by výběrová kritéria měla být zahrnuta do programů, aby poskytla dostatečnou transparentnost pro potenciální příjemce.

Ve scénáři multi-fondového čerpání mohou členské státy zahrnout společná výběrová kritéria již v Dohodě o partnerství s cílem zajistit lepší integraci prostředků a jasné a jednoduché pokyny pro příjemce.

7.3.1 Výzva k předkládání návrhů pro zkušené MAS

Výzva k předkládání návrhů by měla poskytnout MAS dostatek času, aby rozpracovali svou strategii. Pokud jsou stanoveny lhůty, je třeba zvážit úroveň zkušeností žadatelů, a – v případě více-fondovosti – do jaké míry potřebuje stávající MAS přizpůsobit své strategie místního rozvoje, partnerství a teritorium, pokud se rozhodne využít více fondů. Zkušenosti s LEADER ukazují, že vypracování strategie trvá nejméně 6 měsíců až jeden rok. Tato doba je potřebná k zajištění řádného zapojení místní komunity. Pro usnadnění vypracování strategií by žadatelé měli obdržet přípravnou podporu⁴² (viz bod 8.2 "Přípravná podpora").

⁴⁰ Článek 31 (a) Nařízení o společných ustanoveních.

⁴¹ Viz Box 2.

⁴² C.f. Článek 31 (1) Nařízení o společných ustanoveních.

7.3.2 *Výzva k vyjádření zájmu pro nové MAS*

Pro nováčky v oblasti místního rozvoje se doporučuje, aby členské státy uspořádaly dvoustupňový postup výběru zahájením výzvy k vyjádření zájmu na počátku programovacího období. Žadatelé reagující na výzvu k vyjádření zájmu, jejichž žádost je akceptována, by měli dostávat podporu během fáze budování kapacit, která by jim měla pomoci vypracovat strategie místního rozvoje. To může být financováno prostřednictvím přípravné podpory. Fáze budování kapacit může trvat od šesti do dvanácti měsíců v závislosti na úrovni zkušeností (viz bod 8.2 "Přípravná podpora"). Na konci fáze budování kapacit, jakmile MAS vypracují své strategie, probíhá konečný výběr. Za tímto účelem by měla být použita stejná hodnotící kritéria jako ve výzvě k předkládání návrhů pro zkušené MAS. Tím je zajištěno, že všechny strategie, které jsou vybrány, splňují určitý standard kvality.

7.3.3 *Zhodnocení výzev k předkládání návrhů*

V zájmu zajištění toho, aby KVMR byl efektivní a dosahoval maximální přidané hodnoty, by členské státy měly vybrat pouze strategie, které dosahují určité úrovně kvality.

Strategie by měly soutěžit zejména se společnými normami pro komunitně vedený místní rozvoj spíše než proti sobě, tj. soutěží především ve vztahu k dosažení minimální úrovně kvality.

Vysoce kvalitní strategie může být měřena prostřednictvím výběrových kritérií, které jsou uvedeny v příloze 4.

7.3.4 *Výběrová komise*

Box 10: Komise pro výběr místních rozvojových strategií

Komunitně vedené místní rozvojové strategie jsou vybírány komisí zřízenou pro tento účel příslušnými řídicími orgány programů.

Návrh nařízení o společných ustanoveních, článek 29.3

V jednofondovém scénáři, může výběrová komise být složena z členů zastupujících pouze jeden fond. V případě multi-fondového financování musí být zvoleny společné výběrové komise, ve kterých jsou zastoupeny příslušné řídicí orgány. V této souvislosti existují tři možnosti administrativního uspořádání:

- 1) Členské státy se mohou rozhodnout zřídit zvláštní společný administrativní tým, který provede výběr místních rozvojových strategií;
- 2) Členské státy mohou také nastavit systém koordinace takovým způsobem, že strategie pro financování z více fondů jsou vybrány v rozšířeném fóru složeném z řídicích orgánů odpovědných za příslušné fondy s podporou odborníků na místní rozvoj;
- 3) Členské státy mohou rovněž svěřit vedení výběrového procesu jednomu řídicímu orgánu, ale konečné rozhodnutí bude spočívat v rukou společné výběrové komise.

Posouzení žádostí bude obvykle prováděno skupinou nezávislých expertů⁴³ jmenovaných řídicím orgánem/orgány. Je dobrým zvykem, aby každá žádost byla posuzována (na základě výběrových kritérií) nejméně dvěma různými odborníky, kteří mají možnost vzájemně konfrontovat své názory na každou posuzovanou žádost. Na konci tohoto posouzení, by měly být žádosti seřazeny podle kvality a předány výběrové komisi.

Tato komise by měla fungovat pod vedením řídicích orgánů. Členové výběrové komise by měli prokázat dostatečnou úroveň zkušeností s řízením programu, ale také specifické znalosti založené na praktických zkušenostech s místním rozvojem a implementací veřejných politik v terénu. Strategie se specifickým tematickým nebo odvětvovým zaměřením (zaměřená např. na okrajové skupiny nebo rybářské komunity) by měly vyžadovat přítomnost příslušných odborníků a zúčastněných stran. Složení výběrové komise by také mělo usilovat o rovné zastoupení žen a mužů a vyvážené zastoupení veřejných orgánů a zúčastněných stran / odborníků.

7.3.5 Fáze zpětné vazby a přidělení rozpočtu

Jakmile byl původní návrh MAS vyhodnocen, měl by řídicí orgán nebo výběrová komise poskytnout MAS zpětnou vazbu se zaměřením na aspekty, které by mohly být zlepšeny. Fáze zpětné vazby by měla mít podobu stálého dialogu mezi řídicím orgánem nebo výběrovou komisí a MAS. Doporučuje se, aby tato fáze zpětné vazby zahrnovala také informování MAS řídicím orgánem o velikosti rozpočtového přídělů. MAS by pak měly dostat prostor vyladit své finanční plány podle údajů poskytnutých orgány.

Na jedné straně je třeba zajistit, aby rozpočet byl dostačující k provedení akčního plánu uvedeného ve strategii. Na druhé straně řídicí orgán potřebuje, aby se ujistil, že rozpočty nejsou příliš vysoké, protože to nese riziko, že MAS se budou zaměřovat na drahé operace místo zohlednění skutečných místních potřeb.

Doporučuje se, aby rozdělení prostředků mezi MAS bylo založeno na kvalitě žádostí (jak z hlediska strategie, tak i partnerství), opatřeních navrhovaných v akčním plánu a reálnosti jeho provádění.

7.4 Koordinace procesu výběru mezi fondy

Pokud by si členský stát nebo region zvolil **jednofondový přístup**, výběrová řízení na různé fondy by měla být rovněž koordinována. Výzvy k předkládání návrhů by měly být vydávány současně, s použitím kompatibilních výběrových kritérií a ideálně ve stejném termínu. To by umožnilo různým hodnotícím komisím, aby zajistily koherenci v rámci strategií místního rozvoje podporovaných z různých fondů, zejména tam, kde se oblasti překrývají. V případě jednofondových strategií by výzva k podání nabídek měla rovněž obsahovat údaje o maximálním rozpočtu, který je k dispozici z daného fondu, jakož i plánovaný orientační počet podpořených místních rozvojových strategií.

Pokud členský stát/region nabízí možnost **multi-fondového financování strategií**, mělo by být organizován společný proces výběru strategií na KVMR. To znamená, že společné výzvy k předkládání žádostí by měly být zahájeny se společnými výběrovými kritérii, společnými termíny a společnými výběrovými komisemi pro všechny zúčastněné fondy.

Potenciální MAS by měly být schopny získat přístup k "one-stop-shop" pro všechny otázky týkající se výběrového procesu.

⁴³ Měly by podepsat prohlášení, že střetu zájmů s aplikací, které budou posuzovat.

Aby bylo možné vypracovat **finanční plán pro jejich strategie**, potřebují MAS vědět, jaká úroveň financování je k dispozici pro KVMR z každého z fondů. Tyto informace společně s maximálním počtem potenciálně vybraných místních rozvojových strategií by měly být zahrnuty ve výzvě k předkládání návrhů. To podpoří kvalitu, reálnost a prioritizaci strategií a vyhne se nerealistickým nebo příliš ambiciózním přístupům. Členské státy by měly indikovat maximální rozpočet pro KVMR z různých ESI fondů již v Dohodách o partnerství a jednotlivých programech.

8 CO MŮŽE BÝT PODPOŘENO Z KVMR? ZVÝŠENÍ PRUŽNOSTI, SNIŽOVÁNÍ RIZIKA

- *Různé typy podpory pro KVMR*
- *Přípravná podpora*
- *Realizace místní rozvojové strategie: místní projekty*
- *Spolupráce: Projekty spolupráce a jejich příprava*
- *Provozní náklady a náklady na animaci*

Diskuse o způsobilosti jsou největší samostatnou příčinou zpoždění a frustrace v implementačním mechanismu. Vyjasnění podmínek od samého počátku je nutným a důležitým krokem k úspěšnému provádění KVMR.

S rizikem mají zkušenosti všechny úrovně implementačního řetězce. Snížení rizika lze dosáhnout tím, že bude zajištěno, aby všechny úrovně měly společné a jasné chápání způsobilosti. Řídící orgány hrají klíčovou roli v objasnění těchto otázek.

8.1 *Různé typy podpory pro KVMR*

Box 11: Co by měla zahrnovat podpora místního rozvoje?

Podpora pro místní rozvoj musí obsahovat:

- náklady na přípravnou podporu
- implementace operací v rámci strategie místního rozvoje;
- příprava a realizace aktivit spolupráce místní akční skupiny;
- provozní náklady spojené s animací a prováděním strategie místního rozvoje až do limitu,
- podpora provozních nákladů a animace nesmí překročit 25 % celkových veřejných výdajů vynaložených v rámci strategie místního rozvoje.

Návrh Nařízení o společných ustanoveních, článek 31

Všechny čtyři typy podpory mají být považovány za soudržný soubor, který by měl být k dispozici potenciálním příjemcům pro provádění KVMR. Všechny čtyři typy podpory jsou považovány za povinné prvky přístupu, a proto by měly být podporovány v rámci každého programu, kterým se provádí KVMR. Pouze předpisy EZFRV a ENRF upravují spolupráci konkrétně, což znamená, že její rozšířené využití při provádění KVMR v těchto dvou politikách je silně podporováno. V každém případě by na místní úrovni mělo být ponecháno na uvážení MAS, zda uvést spolupráci do jejich místních rozvojových strategií.

Doporučuje se široké využití možností zjednodušeného vykazování nákladů nabízených NSU.

8.2 Přípravná podpora⁴⁴

Box 12: Přípravná podpora

Podpora pro místní rozvoj by měla obsahovat: náklady na přípravnou podporu, včetně:

- cílených akcí zaměřených na podporu budování kapacit a vytváření nových místních akčních skupin [a podporu pro malé pilotní projekty]⁴²,
- budování kapacit, školení a vytváření sítí s ohledem na přípravu a provádění strategie místního rozvoje.

Dohoda Rady o částečném obecném přístupu z října 2012, článek 31.1) NSU

Přípravná podpora byla navržena jako součást KVMR, aby posílila vytváření místních partnerství a pomáhala vytvářet strategie místního rozvoje. Je tedy míněna jako nástroj pro přípravnou fázi předtím než jsou strategie vybírány a realizovány.

Přípravná podpora pro všechny ESI fondy by měla pokrýt **budování kapacit místních aktérů** a poskytnout podporu pro činnosti spojené s **přípravou strategií**. Budování kapacit je zde třeba chápat v tom smyslu, co je potřeba k přípravě MAS pro provádění strategie místního rozvoje. Další akce na budování kapacit zůstanou i nadále způsobilé v realizační fázi, kdy již budou podporovány z rozpočtu na provozní náklady a animaci.

Přípravná podpora může zahrnovat následující prvky:

- podpora vzdělávacích akcí za účelem přípravy místních aktérů zhostit se odpovědné úlohy v rozvoji a implementaci místní rozvojové strategie, zvýšit jejich informovanost a zapojit je do procesu místního rozvoje, učinit je aktivními hráči v uskutečňování politik. Místní hospodářská odvětví, sociální partneři, občanská společnost a veřejný sektor by měli těžit stejnou měrou z akcí na budování kapacit;
- studie dotčené oblasti (včetně studií proveditelnosti pro některé z projektů, u kterých se předpokládá, že budou součástí strategie místního rozvoje);
- náklady spojené s vypracováním strategie, včetně nákladů na poradenství a nákladů na akce spojené s public relations s ohledem na přípravu strategie;
- administrativní náklady (provozní a personální náklady) struktury, která žádá o přípravnou podporu (budoucí MAS; stávající MAS v případě, že financování ze starého období není již dále k dispozici) během přípravné fáze.

Orgány různých fondů musí zajistit soulad v oblastech přípravné podpory, koordinace budování kapacit KVMR a výběru místní rozvojové strategie⁴⁵. Přípravná podpora by proto měla být nabídnuta jako ucelený soubor opatření koordinovaný orgány z jednotlivých fondů jako součást spolupráce v rámci koordinace KVMR, která je stanovena v Dohodě o partnerství. Proto by měly řídicí orgány jednotlivých fondů navrhnout jeden nebo více systémů programů na přípravnou podporu KVMR ve svých příslušných programech a vyčlenit pro tento účel zvláštní část rozpočtu KVMR. V případě, kde

⁴⁴ Komise nesouhlasí s odkazem na malé pilotní projekty, protože startovací balíček pro Leader se vztahuje pouze na EZFRV a ne jiný z ESI fondů.

⁴⁵ Viz Box 6.

přístup je nový, je třeba počítat s možností potřeby více prostředků pro přípravnou podporu.

Řídící orgány by mohly nabídnout přípravné granty v rámci vydávání "výzvy k vyjádření zájmu" a rozdělovat nějaké prostředky pro vybrané příjemce, například ve formě paušálních částek.

Přípravná podpora může být poskytována od 1. ledna 2014 a doporučuje se, aby byla k dispozici až do schválení poslední strategie místního rozvoje. Přípravná podpora pro příjemce končí, když začnou dostávat finanční prostředky pro provádění strategie místního rozvoje.

Řídící orgány se vyzývají, aby využily technické pomoci běžného období na informování zúčastněných stran, jak bude KVMR zavedeno od roku 2014 (například pořádáním seminářů, workshopů na místní úrovni, vydávání pokynů atd.). V rámci EZFRV by členské státy měly být schopny v průběhu přechodného období využít prostředků technické pomoci programů ze stávajícího programového období 2007–2013 na pomoc místním aktérům při přípravě jejich strategie místního rozvoje pro období 2014–2020⁴⁶.

8.2.1 *Zvláštní ustanovení v nařízení o EZFRV*

Návrh nařízení o EZFRV nabízí specifický typ přípravné podpory (který je volitelný pro členský stát): startovací balíček LEADER⁴⁷. Ten je nabízen jako nástroj mimo "normální" přípravnou podporu, která je povinnou součástí programů⁴⁸. Způsobilé akce budou definovány v aktu přenesené pravomoci.⁴⁹

Startovací balíček by se měl týkat zejména oblastí s méně pokročilými a rozvinutými řídicími strukturami. Tyto oblasti mohou potřebovat více času seznámit se a vyzkoušet metodu v menším měřítku. Startovací balíček se skládá z opatření na budování kapacit a podporu malých pilotních projektů pro skupiny, které nepracovaly metodou LEADER ve stávajícím období.

Členské státy mají volnou ruku v navrhování i budování kapacit a malých pilotních projektů takovým způsobem, který nejlépe vyhovuje potřebám území/dotčených partnerství. Myšlenkou startovacího balíčku je otestovat metodu KVMR v určité oblasti. Členské státy se mohou rozhodnout, že proces umožní vytvoření místního partnerství, analýzu územního potenciálu a potřeb, stejně jako identifikaci hlavních témat, které se měly stát hlavními osami procesu rozvoje v konkrétní oblasti. Malé projekty by tedy v důsledku měly přispět k místním tématům vydefinovaným přístupem zdola-nahoru. V tomto případě by navrhovatelé projektu mohly být například nevládních organizace, sdružení, orgány veřejného sektoru nebo dokonce jednotlivci.

Startovací balíček LEADER je „zasvěcovací“ nástroj, který může pokrývat celé období financování. Partnerství, která využívají tento balíček, by neměly předkládat KVMR strategii. V každém případě, pokud příjemce získá podporu ze startovacího balíčku, nemůže využívat paralelně podpory z programu LEADER.

⁴⁶ Plánovaná změna nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV.

⁴⁷ Viz čl. 43 (1) (a) EZFRD. Vezměte prosím na vědomí, že podobná formulace byla zavedena v Částečné obecné dohodě: Článek 31 (1) (a) (i) NSU.

⁴⁸ Článek 31 (a) NSU (návrh KOM) ve spojení s čl. 43 (1) (b) o EZFRV.

⁴⁹ Článek 43 (2) EZFRV.

8.3 Realizace místní rozvojové strategie

Finanční podpora projektů k realizaci místní rozvojové strategie je nejdůležitější složkou KVMR. Tyto projekty přispívají ke konkrétním cílům a opáření MRS.

8.3.1 Co není způsobilé?

Základní pravidla způsobilosti pro všechny ESI fondy jsou stanoveny v článcích 55 až 61 tohoto Společného ustanovení nařízení.

Box 13: Co není způsobilé?

Tyto náklady nejsou způsobilé pro příspěvek z fondů SSR:

- a) úroky z úvěrů;
- b) nákup nezastavených pozemků a pozemků zastavených ve výši přesahující 10 % celkových způsobilých výdajů na danou operaci. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může být povolena vyšší procentní sazba pro operace týkající se ochrany životního prostředí;
- c) daň z přidané hodnoty. Nicméně částky DPH by měly být způsobilé, pokud nejsou vratné podle vnitrostátních právních předpisů a DPH hradí příjemce jiný než osoba nepovinná k dani, jak jsou definovány v prvním pododstavci čl. 13 (1) směrnice 2006/112/EK, za předpokladu, že tyto částky DPH nevznikly ve vztahu k poskytování infrastruktury.

Návrh Nařízení o Společných ustanoveních, článek 59.3

Nicméně, **většina pravidel způsobilosti bude definována na vnitrostátní úrovni** a budou omezena rozsahem každého programu. Specifická pravidla pro jednotlivé fondy mohou rovněž obsahovat zvláštní omezení pro způsobilost akcí (např. článek 13 návrhu ENRF vylučuje některé operace, které by zvýšily rybolovnou kapacitu plavidla). V tomto ohledu by mohlo být užitečné pro řídicí orgány vydat seznam jasně nezpůsobilých aktivit.

Zkušenosti ukázaly, že kromě tohoto souboru norem by dodatečná pravidla neměla již být přidávána, pokud to není jasně odůvodněno.

Způsobilost **věcného plnění** [čl. 59 (1) Nařízení o společných ustanoveních] je nezbytně nutná k zajištění charakteru dobrovolné činnosti podílející se na provádění místních projektů.

Pokud jde o **státní podporu**, v závislosti na povaze operace mohou být pravidla pro státní podporu použitelná. Poskytovaná podpora může spadat pod nařízení o blokové výjimce, mechanismus státní podpory schválený Komisí, rozhodnutí SOHZ pro "služby obecného hospodářského zájmu", nebo pravidlo "de minimis". Pokud to není žádný z těchto případů, je nutná individuální notifikace. Očekává se, že většina KVMR projektů bude spadat pod pravidlo "de minimis".

8.3.2 Projekty sledující naplňování cílů různých fondů

Určování přísných demarkačních linií mezi intervencemi z různých operačních programů by se mělo eliminovat v případě Komunitně vedeného místního rozvoje. Takový přístup může zúžit rozsah fondů a učinit obtížnějším financování důležitých místních rozvojových aktivit. Pokud je strategie místního rozvoje financována jediným fondem, tento fond by měl nabízet plný rozsah její podpory.

Například pokud chce venkovská MAS předložit vzdělávací projekt pro financování z LEADERu, tak i když je podporován pouze z EZFRV, měla by MAS zkontrolovat, zda projekt:

- odpovídá cílům EAFRD a Programu rozvoje venkova,
- je v souladu s místní rozvojovou strategií, a
- v souladu s příslušnými právními předpisy.

Jsou-li tyto podmínky splněny, řídicí orgán EZFRV by neměl odmítnout podpořit tento projekt z EZFRV s argumentem, že by projekt mohl být způsobilý rovněž v rámci ESF.

V kontextu multi-fondově financovaných strategií by MAS měly vysvětlit ve své místní rozvojové strategii, jaké typy akcí odpovídají cílům různých evropských fondů a měly by být financovány z každého fondu. Tato volba by měla být potvrzena výběrovou komisí pro MRS.

Komplexní projekty nad rámec cílů nebo priorit jednoho konkrétního fondu mohou být rozděleny do několika operací za účelem financování různými fondy současně. V každém případě musí řídicí orgány zajistit, že nedojde ke dvojímu financování operací.

8.3.3 *Kdo může být příjemci projektů?*

Obecně platí, že projekty jsou prováděny soukromými nebo veřejnými předkladateli projektů, kteří požádali MAS o financování jejich projektu.

MAS sama nebo jeden z členů MAS může být také předkladatelem projektů. To může být případ, kdy má projekt hromadný nebo územní rozměr nebo vytváří rámec (studie, infrastruktura, vzdělávání, atd.) potřebný pro provádění strategie. To je často navíc vhodné v případě projektů spolupráce, neboť tyto projekty vyžadují vyšší stupeň koordinace.

8.4 *Projekty spolupráce*

V rámci KVMR mohou operační programy financovat přípravu a provádění aktivit spolupráce místních akčních skupin⁵⁰.

Návrhy EZFRV a ENRF konkrétně definují vymezení rozsahu a pravidel spolupráce pro MAS v LEADER a RMAS v ENRF. Stejně jako v současném období bude podpora dostupná pro provádění národních a mezinárodních projektů spolupráce. Navíc může být poskytnuta i přípravná technická podpora (např. na financování nákladů na setkání mezi potenciálními partnery, studie apod.) v případě, že MAS prokáží, že připravují realizaci projektu spolupráce.

V zájmu dosažení zjednodušení a jednotnosti se velmi doporučuje použít stejná pravidla i v rámci EFRR a ESF.

Novinkou pro období po roce 2013 je to, že venkovské MAS a RMAS v rybářských a pobřežních

⁵⁰ Pokud se týká možnosti spolupráce v rámci přeshraničního programu EÚS (článek 9 nařízení o EÚS), více informací naleznete v příloze č. 5.

oblastech budou mít výslovně povoleno spolupracovat nejen s partnery provádějícími strategii místního rozvoje v příslušných venkovských nebo rybářských oblastech jako je tomu v současném období, ale také s místními veřejno-soukromými partnerstvími z různých oblastí, kteří provádějí strategii místního rozvoje. Spolupráce s místními veřejně-soukromými partnerstvími nacházejícími se za hranicemi EU bude také možná, i když EZFRV omezuje tuto možnost na partnery sídlící ve venkovských oblastech, zatímco ENRF neomezuje způsobilost typu oblastí.

Tato příležitost může např. posílit součinnost mezi místními akčními skupinami, fungujícími na oddělených strategiích, ale umístěných v (zčásti) stejné oblasti (např. mezi městem a venkovem nebo venkovem a rybářskou oblastí nebo městskou a rybářskou oblastí). Kromě výhody výměny zkušeností a vzájemného učení by MAS mohly těžit z rozvoje spolupráce kolem hlavních témat, která jsou lépe řešena ve větším měřítku.

Zkušenosti s LEADER a osou 4 z ENRF ukazují, že v mnoha případech je to sama MAS/RMAS kdo bude příjemcem projektů spolupráce, protože jsou mnohem složitější pro navržení a řízení než místní projekty.

Pokud jde o řízení projektů spolupráce, existují dvě možnosti (na základě zkušeností z programu LEADER):

8.4.1 *Výběr projektů spolupráce v MAS*

První možností je začlenění spolupráce do strategií místního rozvoje a financování spolupráce (zahrnující přípravnou podporu a projekty), je alokováno ve stejném čase jako rozpočet pro místní rozvoj. Projekty spolupráce jsou vybírány místními akčními skupinami stejným způsobem jako místní projekty.

8.4.2 *Výběr projektů spolupráce řídicími orgány*

Vzhledem k tomu, že projekty spolupráce jsou náročnější ve svém navrhování a řízení, mohou některé členské státy rozhodnout, že vybírat projekty bude řídicí orgán a zároveň také organizovat výzvy pro přípravnou technickou podporu pro ně.⁵¹ To je třeba chápat jako výjimku z přístupu zdola-nahoru.

V tomto případě, pokud jde o EZFRV a ENRF, musí řídicí orgány vytvořit systém probíhajících aplikací. Rozhodnutí o přidělení finančních prostředků by se měla uskutečnit do 4 měsíců ode dne předložení projektu. Pokud výběr projektů je organizován prostřednictvím výzev, musí být k dispozici nejméně tři až čtyři výzvy ročně, aby byla zaručena možnost průběžného podávání projektů. V každém případě by to mělo být dost často, aby nebránila realizaci projektů, které zahrnují partnery vyplývající z různých programových oblastí.

S cílem usnadnit provádění projektů zahrnujících schválení různých národních nebo regionálních orgánů, by členské státy měly učinit příslušná opatření, aby zajistily, že rozdíly ve výběrových řízeních a lhůtách neodradí MAS od spolupráce.

Pokud jde o nadnárodní spolupráci, v rámci EZFRV a ENRF následující povinnosti se předpokládají pro členské státy s cílem podpořit celkové provedení těchto projektů⁵².

Správné řízení musí být zveřejněno, včetně seznamu způsobilých nákladů.

⁵¹ To byl případ LEADER v současném a předchozím programovacím období

⁵² Viz článek 44 EZFRV, články 44.3 a 44.4 ENRF.

Členský stát také musí pravidelně Komisi sdělovat souhlas se všemi nadnárodními projekty, ta pro ně zřídí zvláštní informační systém, který výrazně pomůže dotčeným orgánům mít přehled o procesu schvalování projektů spolupráce v různých členských státech.

8.5 Provozní náklady a animace

Jednotlivé programy by měly uvést indikativní odhad výdajů, které mohou být použity na provoz a animaci pro aplikaci KVMR.

Během implementace by provozní a animační náklady na úrovni jednotlivých strategií místního rozvoje neměly překročit za každou místní rozvojovou strategii 25 % z celkových veřejných výdajů vynaložených na tuto strategii⁵³.

Maximálně 25 % označuje, že se provozní náklady a náklady animace sčítají, vnitřní rozkol mezi těmito dvěma typy podpor jsou ponechány na uvážení členských států a MAS s cílem nastavit je specifickým potřebám a podmínkám, i přesto je však třeba obě potřeby řešit.

Podpora na provozní náklady a náklady animace začíná s prováděním strategie místního rozvoje. Veškerá podpora vzniklá před zavedením strategie místního rozvoje spadá do přípravné podpory.

8.5.1 Provozní náklady

Provozní náklady jsou náklady spojené s řízením strategie místního rozvoje prostřednictvím MAS a sestávají z provozních nákladů, osobních nákladů, nákladů na školení, nákladů spojených s public relations, finančních nákladů, jakož i nákladů spojených s monitorováním a vyhodnocováním strategie⁵⁴.

Celkem by MAS měla být minimálně podporována v následujících nákladových položkách:

- personální a administrativní náklady vybraných MAS (provozní náklady, osobní náklady, pojištění);
- náklady na školení pro zaměstnance a členy MAS (školení pro předkladatele projektů není možné financovat z provozních nákladů);
- náklady spojené s public relations (tj. komunikace směrem ven);
- finanční náklady;
- náklady na síťování: účast zaměstnanců a členů MAS na setkání sítě s jinými MAS, včetně zasedání národních a evropských sítí, jakož i poplatky za členství v regionální, národní nebo evropské síti MAS;
- náklady vynaložené na sledování a vyhodnocování strategie místního rozvoje (na úrovni MAS) by měly být považovány za provozní náklady.

Doporučuje se využít zjednodušeného vykazování nákladů a uplatňovat systém záloh na provozní

⁵³ Viz články 31.2 NSU, to znamená, že na konci prováděcí fáze by podíl provozních a animačních nákladů (článek 31 (d) NSU) pro MRS neměl přesáhnout 25% součtu nákladů vzniklých podle článků 31.1 (b), (c), (d) a (e) NSU.

⁵⁴ Viz článek 31.1 (d) NSU.

náklady⁵⁵, který umožňuje MAS uspokojit své potřeby peněžních toků.

8.5.2 *Animace*

Náklady na animaci území jsou náklady, které se vyskytují v rámci procesu usnadňování výměny informací mezi zúčastněnými stranami, informování a propagování místní rozvojové strategie a podpory potenciálních příjemců k rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí [viz čl. 31.1 (e) NSU].

Animační aktivity jsou důležité pro stimulaci místních rozvojových procesů a měl by být přiměřené ve vztahu k potřebám identifikovaným MAS z hlediska rozvíjení projektů v rámci strategie místního rozvoje. Většina MAS má za to, že hlavní část a hodnota jejich práce pochází z animačních aktivit. To bylo potvrzeno Evropským účetním dvorem⁵⁶ stejně jako prostřednictvím hodnocení jednotlivých generací programu LEADER. To by měly vzít v úvahu členské státy v případě, že chtějí definovat další kritéria pro animační náklady v operačních programech.

MAS by měly používat různé prostředky k informování místní komunity o možnostech získání dotací na projekty: na veřejných schůzích a akcích, prostřednictvím letáků a publikací, prostřednictvím webových stránek a prostřednictvím členů MAS. Tímto způsobem MAS reaguje nejen na stávající poptávku po dotacích, ale také podněcuje jiné místní aktéry, aby zvážili nové investice nebo jiné projekty.

Animační náklady mohou také obsahovat speciální personální náklady na animátory rozvoje. Náklady na takové animátory by měly být považovány za animační náklady a nikoli za provozní náklady.

Nařízení o společných ustanoveních stanoví v čl. 28 (3) a (4) možnost rozhodnout se pro jeden z ESI fondů coby vedoucí fond (viz. kapitola 6.3.3.) na pokrytí všech provozních a animačních nákladů pro danou místní rozvojovou strategii.

⁵⁵ Výslovně uvedeno v článku 42 (2) EZFRV a 63 (2) ENRF.

⁵⁶ Ve své zvláštní zprávě číslo.5/2010 "Provádění programu LEADER pro rozvoj venkova", viz výše.

9 JAK MONITOROVAT A VYHODNOCOVAT KVMR?⁵⁷

- *Monitoring KVMR*
- *Vyhodnocování KVMR*

Pro naplnění svých povinností dohledu na úrovni programu musí Řídící orgán požadovat od MAS informace o každém z vybraných projektů⁵⁸: finanční informace a informace o postupu realizace projektů prostřednictvím užití ukazatelů zahrnutých v příslušných programech⁵⁹. Výroční zprávy MAS by proto měly přispívat k ročním zprávám o implementaci jednotlivých programů. Doporučuje se, aby tyto údaje byly předávány řídicímu orgánu elektronickou cestou.

Plán evaluace programu by měl naznačit, jak bude KVMR hodnocen v průběhu programovacího období, a to zejména z hlediska účinnosti a efektivity implementačních mechanismů.⁶⁰ Pokud jde o EZFRV a ENRF, měl by také specifikovat, jak bude přistupováno k ex-post hodnocení, zejména pokud jde o sběr dat a roli sebehodnocení.

Bude odpovědností řídicího orgánu, aby provedl další monitorování a hodnocení činnosti, zejména při přípravě zpráv o implementaci programu očekávané v letech 2017 a 2019:

- U ENRF, by monitorovací průzkumy nebo odborná evaluace měla být například prováděna na reprezentativním vzorku projektů s cílem ověřit odhady provedené konečnými příjemci.
- U ESF, by měly být společné dlouhodobé ukazatele výsledků zjišťovány na reprezentativním vzorku záznamů o účasti, například prostřednictvím monitorovacích průzkumů.
- Pokud jde o EZFRV, každý projekt podpořený MAS by měl souviset s cílovou oblastí stejným způsobem jako projekty financované jinými opatřeními (tj. hlavní cílová oblast, možná další cílová oblast s významnými vlivy a oblast s vícecílovým zaměřením pro priority 4/5), a měly by být použity relevantní cílové ukazatele. Následný výpočet výsledků a ověřování platnosti odhadů by mělo být provedeno na podobném základě jako u programu jako celku (odběr vzorků a úprava odhadů). Nicméně se ještě uvidí, zda by to mohlo být zahrnuto do evaluačních aktivit pro PRV jako celek nebo by to mohlo být prováděno odděleně na úrovni MAS.

Konkrétní činnosti budování kapacit by měly být stanoveny jak pro řídicí orgány, tak i místní skupiny. To by mohlo zahrnovat zejména pokyny na sebehodnocení MAS, což naznačuje, že se sebehodnocení může stát nástrojem, který napomáhá k řízení místních skupin a strategii shromažďování údajů na úrovni programu⁶¹.

⁵⁷ Další podrobnější pokyny pro monitorování a vyhodnocování KVMR v rámci EZFRV budou poskytnuty.

⁵⁸ Každý jednotlivý projekt je podporován pouze jedním fondem, a řídí se jeho požadavky na monitoring a finanční výkaznictví.

⁵⁹ Včetně společných ukazatelů na úrovni EU.

⁶⁰ Pokud jde o EZFRV, návrh evaluačního plánu obsahuje zvláštní oddíl věnovaný LEADER / KVMR a podpoře, která má být poskytnuta ze strany MAS.

⁶¹ Co se týče EZFRV právní návrh rovněž předpokládá, že MAS musí být podporována celostátními sítěmi pro venkov v

10 PŘÍLOHA 1 – VZTAH MEZI KVMR A TEMATICKÝMI CÍLI, INVESTIČNÍMI PRIORITYMI, SPOLEČNÉ PRIORITY A OBLASTI PŮSOBNOSTI

Programování KVMR	Společný strategický rámec tematického cíle	Specifické priority fondů
EAFRD	9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	Cílová oblast 6b. Podpora místního rozvoje venkovských oblastí
ERDF	9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	Investiční priorita 9b. Podpora fyzické a ekonomické regenerace zanedbaných městských a venkovských komunit
ESF	9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	Investiční priorita: Komunitně vedené místní rozvojové strategie
EMFF	8. Podpora zaměstnanosti a mobility pracovních sil	Unijní priority 4a: Zvyšování zaměstnanosti a územní soudržnosti prostřednictvím podpory hospodářského růstu, sociálního začlenění, vytváření pracovních míst a podpora mobility pracovních sil u pobřežních a vnitrozemských komunit závislých na rybolovu a akvakultuře. Také 4b: Diverzifikace činností rybolovu do jiných odvětví námořního hospodářství a růst námořního hospodářství, včetně zmírňování změny klimatu

11 PŘÍLOHA 2 – KOFINANCOVÁNÍ A VOLBA VÝŠE INTENZITY VEŘEJNÉ PODPORY

	ERDF / ESF	EAFRD	EMFF
Spolufinancování EU	<p>Maximální míra spolufinancování na úrovni prioritní osy (Článek 110 Nařízení o společných ustanoveních)</p> <p>- 75 % až 85 % pro méně rozvinuté regiony;</p> <p>- 60 % pro přechodné regiony;</p> <p>- 50 % pro více rozvinuté regiony.</p> <p>Pro prioritní osu věnovanou KVMR, doplňující bonus ve</p>	<p>LEADER je povinně spolufinancovaný z prostředků EZFRV v minimální výši 5 % pro každý členský stát</p> <p>Maximální míra spolufinancování (čl. 65 (4) EZFRV prav.):</p> <p>- Až 80 % v "ostatních regionech" (místo 50 %);</p> <p>- Až 90 % v méně rozvinutých regionech (místo 85 %).</p>	<p>Maximální míra spolufinancování v rámci ENRF je pro všechny regiony 75 %. ENRF již rozlišuje mezi konvergenčními a nekonvergenčními regiony.</p>
Míra intenzity veřejné podpory pro operace v rámci KVMR	<p>Žádná míra intenzity podpory na úrovni Evropské unie</p>	<p>Žádná míra intenzity podpory na úrovni Evropské unie</p>	<p>Doporučený přístup k míře intenzity veřejné podpory (včetně výpočtu podpory)</p> <p>Maximální sazba míry podpory v rámci ENRF je většinou 50 % (s některými výjimkami). Článek 95 (3) ENRF říká, že členské státy mohou použít intenzitu veřejné podpory mezi 50 % a nejvýše 100 % z celkových způsobilých výdajů, pokud je operace prováděná v rámci KVMR. To stanoví následující kritéria, která musí členské státy používat ke stanovení míry podpory pro operace v rámci KVMR:</p> <p>(a) společný zájem; (b) kolektivní příjemce; (c) veřejný přístup k výsledkům činnosti; (d) inovační prvky projektu na místní úrovni.</p>

12 PŘÍLOHA 3 – ZÁSADY ZVLÁŠTNÍ PODPORY FONDŮ PRO KVMR

EFRR	<p>Právním základem pro financování je článek 3 EFRR týkající se oblasti působnosti fondu a článek 5 s 11 investičními prioritami, za kterých může ESRV zasáhnout. Článek 3 (2) EFRR poskytuje negativní výčet činností, které nejsou způsobilé: vyřazování jaderných elektráren z provozu; snížení emisí skleníkových plynů v zařízeních, na něž se vztahuje směrnice 2003/87/ES, výroba, zpracování a uvádění na trh tabáku a tabákových výrobků, a podniky v obtížích, jak jsou definovány v pravidlech o státní podpoře členských zemí Unie. Většina pravidel způsobilosti je stanovena na národní úrovni (Článek 55 Nařízení o společných ustanoveních)</p> <p>Článek 17 Nařízení o Evropské územní spolupráci odkazuje na článek 55 Nařízení o společných ustanoveních a na možná pravidla způsobilosti stanovená monitorovacím výborem pro programy spolupráce jako celku. Pravidla způsobilosti se vztahují na všechny členské státy, kterých se týká program spolupráce. Pro záležitosti neupravené těmito dvěma zdroji platí vnitrostátní předpisy země, ve kterých vznikly výdaje.</p>
ESF	<p>Právním základem pro financování je čl. 3 (1) ESF o rozsahu intervencí fondu, který obsahuje seznam 18 investičních priorit, v rámci kterých může ESF zasáhnout. Strategie místního rozvoje musí být v souladu s cíli operačního programu ESF, z něhož jejich financování čerpají.</p> <p>KVMR, i když se jedná o přístup, je označen coby konkrétní investiční priorita sociálního začlenění s cílem usnadnit programování pro řídicí orgány a MAS. Nicméně operace pod KVMR jsou způsobilé, pokud mohou být spojeny alespoň s jednou z ostatních investičních priority uvedených v rámci fondu (v rámci tematického cíle zaměstnanosti, vzdělávání, sociální začleňování a institucionální kapacity). Členské státy/regiony mohou definovat ve svých operačních programech nebo následně ve výzvě k předkládání žádostí, které priority (s odkazem na rozsah fondu), by chtěly řešit v KVMR.</p> <p>Článek 13 (3) ESF poskytuje seznam výdajů, které nejsou způsobilé v rámci ESF: infrastruktura, pozemky a nemovitosti. Většina pravidel způsobilosti je stanovena na národní úrovni (Článek 55 Nařízení o společných ustanoveních).</p>

<p>EZFRV</p>	<p>Právní základ pro financování je článek 7 (1) nařízení o EZFRV, přičemž LEADER je zahrnut v rámci Hlavy III, v kapitole 1 "Opatření." Články o LEADER (42 - 45 článek EZFRV) a obecná pravidla způsobilosti stanovená v rámci EZFRV (např. článek 46 o investicích, Článek 68 o způsobilých výdajích) poskytují podrobnější pravidla.</p> <p>Strategie místního rozvoje musí být v souladu s cíli Programu rozvoje venkova, zároveň musí odpovídat prioritám EU pro rozvoj venkova. Členský stát/regiony musí definovat jejich PRV a to, které ze šesti priorit by chtěli řešit prostřednictvím metody LEADER. Je třeba poznamenat, že cílová oblast "podpora místního rozvoje" v rámci 6. priority (čl. 5 (6) EZFRV: podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech) je pro LEADER zřejmá.</p> <p>Pokud jde o programování, i když je LEADER přístupem a ne opatřením, může být považován z hlediska programován jako vlastní opatření rozvoje venkova. Odlišně od standardních opatření pro rozvoj venkova (Nařízení o EZFRV, Oddíl 1, článek 15 až 40), ho mají členské státy navrhnout od začátku programu pro rozvoj venkova. Kromě specifických požadavků na LEADER v PRV mohou členské státy navíc rozhodnout, že některá standardní opatření jsou částečně nebo výhradně realizována prostřednictvím přístupu LEADER (KVMR).</p> <p>Určité rozdělení do dílčích opatření bude však nutné, aby usnadnilo správu různých typů podpory KVMR/LEADER. Je například potřebné pro výpočet provozních a animačních nákladů za každou místní rozvojovou strategii, která bude financována s cílem zajistit dodržování limitu 25 % na tento typ podpory (čl. 31 (d) Nařízení o společných ustanoveních).</p> <p>Kritéria způsobilosti definovaná pro podopatření „provádění strategií místního rozvoje“ by měla brát v úvahu potřebnou pružnost a integrovaný charakter projektů LEADER (odlišně od toho, jak bylo v mnohých případech činěno v programovacím období 2007-2013). Budou muset být více přizpůsobeny pro malé integrované projekty než kritériím používaným pro "standardní" opatření pro rozvoj venkova. Cílem by mělo být nabídnout co největší pružnost, s cílem usnadnit provádění akčních plánů místních rozvojových strategií.</p>
<p>ENRF</p>	<p>Právním základem pro financování je článek 5 Nařízení o ENRF o cílech podpory v rámci ENRF a článek 6 ENRF, kterým se stanoví pět priorit Unie pro ENRF.</p> <p>Článek 13 ENRF stanoví seznam operací, které nejsou způsobilé v rámci ENRF, protože by byly v rozporu s cíli Společné rybářské politiky.</p> <p>Článek 65 ENRF uvádí cíle pro provádění strategií místního rozvoje. Seznam byl formulován z hlediska obecných cílů, spíše než úzce definovaných opatření, která umožní maximální flexibilitu na místní úrovni. Členské státy nemohou omezit tuto oblast působnosti vyjmutím jakéhokoli z těchto cílů; v oblasti rybolovných MAS je třeba poskytnout „úplnou nabídku“.</p>

13 PŘÍLOHA 4 – PŘÍKLADY VÝBĚROVÝCH KRITÉRIÍ PRO STRATEGIE MÍSTNÍHO ROZVOJE

Strategie místního rozvoje by měla získat hodnocení v každém výběrovém kritériu a celkové skóre by mělo odrážet různé aspekty hodnocení (kvalita strategie a navrženého akčního plánu, kvalita partnerství, relevance oblasti). Je na členských státech, aby určily, jakou váhu by měla odlišná kritéria mít vůči sobě.

Výběrová kritéria	Váha	Kritéria pro hodnocení z deseti	Celkové skóre
Existují důkazy, že místní komunita byla zapojena do vypracovávání strategie?	2	např. Seznam konzultací, seznam schůzek, podporující tvrzení, participativní techniky (např. participativní SWOT analýza, jiné použité techniky komunitního plánování)	7*2
Odráží strategie rozvojové potřeby území?	2	K dispozici je jasné a logické propojení mezi strategií a akcemi a SWOT analýzou.	
Je strategie relevantní z hlediska svých priorit a cílů?	2	Strukturování do priorit, každá priorita má cíl, akce, ukazatele	
Je akční plán koherentní?	2	Akční plán je organizovaný seznam aktivit, z nichž každá je široce popsána.	
Je rozpočet logicky rozdělen mezi hlavní akce a odráží strategii?	1	Rozpočet se člení do příslušných podrubrik v pracovním programu	
Jsou poskytnuté finanční prostředky dostatečné pro provedení akčního plánu? (tj. je proveditelný?)	1	Finanční prostředky byly odhadnuty pro jednotlivé okruhy akcí	
Doplňuje strategie další intervence v této oblasti, zejména ostatní místní rozvojové strategie?	1	Strategie bere na vědomí další intervence (jsou uvedeny, zmapovány a vztahují se ke strategii)	

Jaký je vztah s ostatními partnerstvími? Existují metody a systémy koordinace, které zajistí součinnost s ostatními fondy zasahujícími v oblasti?	1	Další partnerství byla identifikována a zmapována ve vztahu k této spolupráci. Systémy koordinace byly zřízeny (např. pravidelné schůzky s dalšími MAS)	
Jaké jsou zkušenosti a kapacity partnerství a hlavní partner v oblasti administrativního a finančního řízení?	2	Vedoucí partner má předchozí zkušenosti z chodu partnerství místního rozvoje. Vedoucí partner vyčlenil a vyškolil osoby na organizaci administrativního a finančního řízení	
Odráží partnerství priority strategie, zejména v případě financování z více ESI fondů?		Počet a původ partnerů Oblast, na kterou se politika vztahuje	
Existuje dostatečná kapacita k animaci oblasti?	1	Prostředky byly vyčleněny pro aktivační práci	
Jsou pracovní rozhodovací postupy jasné a transparentní?	2	Struktura řízení je vysvětlena	
Je oblast dostatečně koherentní s dostatečným množstvím zdrojů	1	Velikost oblasti v km ² a co do obyvatelstva, zeměpisná povaha a koherence	

14 PŘÍLOHA 5 – KVMR A EÚS

Nadnárodní spolupráce je možná nejen na projektové úrovni, ale také na úrovni strategií při použití v rámci programu přeshraniční spolupráci v souladu s článkem 9 Nařízení o Evropské územní spolupráci. Podle toho KVMR může být prováděn v přeshraničních programech spolupráce za předpokladu, že MAS je složena ze zástupců nejméně dvou zemí, z nichž jedna je členským státem EU.

KVMR podle článku 28 Nařízení o společných ustanoveních mohou být podporovány také z přeshraničních programů EFRR za podmínky, že MAS je složena ze zástupců nejméně dvou zemí, z nichž jedna je členským státem (článek 9 EÚS). Je také důležité, aby místní akční skupina odrážela přeshraniční rozměr, pokud jde o jazykové pokrytí. Je třeba poznamenat, že programy EÚS jsou podporovány pouze z EFRR.

Podle Nařízení o EÚS je to monitorovací výbor, který vybírá operace, které budou podporovány EU (článek 11 EÚS). Obecně platí, že příjemci spolupracují na vývoji, implementaci, personálním zajištění a financování operací, které musejí mít přeshraniční dopad. Při operacích prováděných dvěma nebo více příjemci by měl být mezi nimi určen vedoucí partner, který je odpovědný za provádění operace, zdravé finanční řízení a ověřování výdajů příjemců, pokud není prováděno řídicím orgánem. Zvláštní pravidla pro způsobilost výdajů pro programy EÚS jsou stanoveny Komisí a dále pravidly způsobilosti pro program stanovenými monitorovacím výborem (článek 17 EÚS). S odkazem na provozní náklady a animaci strategie místního rozvoje, článek 18 EÚS stanoví rámec pro personální náklady na přeshraniční operaci, které mohou být maximálně 15 % (paušální) přímých nákladů.

Míra spolufinancování na úrovni každé prioritní osy operačních programů EÚS nesmí být vyšší než 75 %.

15 PŘÍLOHA 6 – BĚŽNĚ UŽÍVANÉ AKRONYMY A ZKRATKY V KVMR

CLLD	KVMR	Komunitně vedený místní rozvoj
CPR	NSU	Nařízení o společných ustanoveních
CSF	SSR	Společný strategický rámec
DG AGRI	GŘ AGRI	Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova
DG EMPL	GŘ EMPL	Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začlenění
DG MARE	GŘ MARE	Generální ředitelství pro námořní záležitosti a rybolov
DG REGIO	GŘ REGIO	Generální ředitelství pro regionální a urbánní politiku
EC	EK	Evropská komise
EAFRD	EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	ERF	Evropský rybářský fond
EMFF	ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ENRD	ESRV	Evropská síť pro rozvoj venkova
ERDF	EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	ESF	Evropský sociální fond
ESI funds	ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy (EAFRD, EMFF, ERDF, ESF a Fond soudržnosti)
ETC	EÚS	Evropská územní spolupráce
FARNET	FARNET	Evropská síť rybářských oblastí
FLAG	RMAS	Rybolovná místní akční skupina
IB	ZS	Zprostředkující subjekt
ITI	IÚI	Integrované územní investice
LAG	MAS	Místní akční skupina
LDS	MRS	Strategie místního rozvoje
LEADER	LEADER	Liaisons entre Actions de Développement de l'Economie Rurale Spojení akcí pro rozvoj ekonomiky venkova
MA	ŘO	Řídící orgán
MS	ČS	Členské státy
PA	DoP	Dohoda o partnerství